

65. évf., 2011. II. 3., ára 50 dinár

Jó Pajtás

Gutenbergtől... az internetig

A jövő heti
Jó Pajtás címlapja
és posztere

Kedves ajándékkal lepte meg a vajdasági magyar rádióhallgató gyerekeket a Magyar Rádió vezetősége. A múlt csütörtökön ugyanis átruházta a Vacka Rádió c. gyermekműsor-sorozat sugárzási jogát az Újvidéki Rádióra, így e közkezdelt sorozatot hamarosan ti is hallgathatjátok majd a megszokott hullámhosszokon, amiről időben értesítünk titeket. A Gaál Zsuzsa által készített műsor-folyamot a Magyar Rádió nevében Jónás István vezérigazgató adta át Klemm Józsefnek, az Újvidéki Rádió igazgatójának. Képünkön Gaál Zsuzsa és Jónás István a Jó Pajtás szerkesztőjével, Lennert Gézával lapunk példányait nézegetik.

(Ótos András felvétele)

Megnyílt a világ legmagasabban működő étterme

A földkerekség legmagasabb épületében, a Burdzs Kalifában kapott helyet Dubajban. Az Atmosphere elnevezésű vendéglő a felhőkarcoló 122. emeletén várja a vendégeket, 422 méteren. A hírek szerint a vendégek nemcsak a magaslati fekvés, hanem az árak láttán is elámulhatnak, a működtetők ugyanis nem sajnálták a pénzt, és luxussal zsúfolt éttermet alakítottak ki. A 122. emeleten 210 vendégnek jut hely, az étlapon biofogások is szerepelnek. A Burdzs Kalifa 828 méteres épületében több mint ezer lakás, egy luxusszálloda és számtalan iroda van.

A Szocioli a Monopoly társasjáték szocialista változata

A Monopoly mintájára szocialista kapitollal, avagy Szociollal rukkoltak ki egy lengyel kutatóintézet munkatársai. Míg a Monopoly társasjátékban a cél ingatlanok és minden egyéb vagyontárgy megszerzése révén

csődbe juttatni az ellenfeleket, addig a Szocioliban még inkább a létért folyik a harc: kenyeret meg más alapvető élelmiszert, egyéb árufélét kell venni, és mindehhez sorban állni. A játék tehát nem azonos a Gazdálkodj okosan! nevűvel, amely jól ismert volt Magyarországon is a szocializmus évtizedeiben, de amelyben játékpénzen lakást, porszívót, bútort és egyebet kell venni, nem pedig vécépapírárt sorban állni – mint a lengyel „szocialista-realista” társasjátékban.

A magyar kultúra napja

Óbecsén január 21-én ünnepeltük a magyar kultúra napját a Népkönyvtár dísztermében. A műsor a Himnusszal kezdődött, melyet a Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör énekegyüttese adott elő.

*Isten áldd meg a magyart,
Jó kedvvel, bőséggel,
Nyújts feléje védő kart,
Ha küzd ellenséggel;
Bal sors, akit régen tép,
Hozz rá víg esztendőt,
Mégbűnhődte már e nép
A múltat s jövőndőt...*

Kölcsy Ferenc 1823. január 22-én fejezte be ezt a költeményét, tehát e vers születésének napján ünneplik szerte a nagyvilágban, ahol csak élnek magyarok a magyar kultúra napját.

A negyvenes években, pontosabban 1844-ben Erkel Ferenc zeneszerző és karmester meg is zenésítette.

Nyolc évtizeddel később, 1903-ban lett hivatalosan is a magyar nép nemzeti himnuszává. Nekünk ez a himnuszunk, nekünk ez a magyar imádságunk, hát tanuljátok meg legalább a költemény első nyolc sorát. Ha valahol énekelni kell, tudni fogjátok. Hiszitek vagy nem, de az ünnepségen nem volt körülöttem olyan, aki ne tudta volna.

Ezen az estén sor került az óbecsei költők műveinek a tolmácsolására, a Bácsország című honismereti szemle bemutatójára.

Elsőként Péter Lea Csopor Gyula: A költő és a kis leány című versét adta elő, mely a Jókai-jubileumra íródott. A költő ebben a versében is az értékek megőrzésére és továbbadására hívja föl a figyelmet.

Kinka Erzsébet, a könyvtár igazgatónője köszöntötte a nagyszámú közönséget, majd szólt a magyar kultúra napjának fontosságáról.

– Ezen a napon szerte a világon, ahol csak élnek magyarok, megemlékeznek a magyar kultúra napjáról. „A tudomány, a művészetek nem létezhetnek azt érteni, élvezni és művelni képes emberek nélkül. Értő közönség nélkül a tudományos eredmények, az alkotások, a könyvek a hangversenyek a színházi előadások elvesznek, vagy létre se jönnek. Meg kell becsülnünk az alkotókat és alkotásaikat: tárgyi emlékeinket, amelyek értékes lenyomatait az elmúlt koroknak.” Mindenki számára hozzáférhetővé kell tennünk a múlt és jelen műalkotásait, könyveit, festményeit, zenedarabjait, őriznünk és védenünk kell nyelvünket, mint a kultúránk legfontosabb hordozóját. Szívből kívánom magunknak és mindazoknak, akik a magyar kultúráért felelősséggel tartoznak, akik nem kis erőfeszítések árán teszik a dolgukat, hogy e mai nap igazi ünnep legyen, azzal a tudással és szent

A kultúrkör énekegyüttese a Himnuszot énekli

A kultúrkör táncosai

Kinka Erzsébet

meggyőződéssel, hogy amit teszünk, azzal népünket, nemzetünket, jövőnket szolgáljuk.

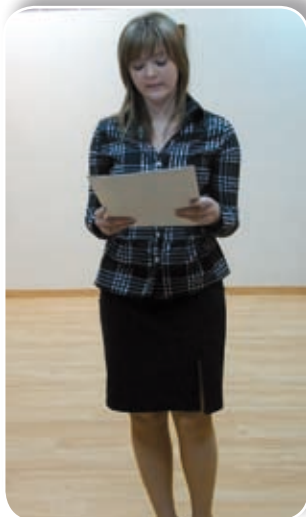
Következtek az előadások. Az óbecsei születésű Glesszer Norbert a Bácsország legújabb számában megjelent, a Polgári ethosz Óbecsén című írását mutatta be. Majd hallhattuk a szegedi dr. Frauhammer Krisztina, az óbecsei Pulay és a Dunderski család képeslap-hagyatékának tanulságait, a budapesti Kulik Melinda Ünnepek és mindennapok az óbecsei Grünbaum- és a Galambos-házban című szakdolgozatát.

Ezután föléptek a kultúrkör néptáncosai, majd Friss Tünde elszavalt Szulik József Szeresd hazádat című versét.

Végezetül Vörösmarty Mihály Szózatát a kultúrkör énekegyüttesével együtt a közönség is elénekelte.

Péter Lea

Friss Tünde

Hinni és jónak lenni...

Szkocsovski Zsolttal és Mészáros Fannival, valamint Fürstner Bálinttal, Sótanyi Gellérttel és Ábrahám Mátéval, a szabadkai Ivan Goran Kovačić iskola hetedikes és nyolcadikos tanulóival egy igen komoly témát, a hit és vallás kérdését boncolgattuk. Megpróbáltuk körbejárni eredetét, jelentőségét, az ateizmus kérdését, és hogy mennyire határozza meg az ember mindennapjait a hit valami felsőbbrendű létezésében.

Máté hívő és vallásos is. Szerinte nem létezik olyan ember, aki nem hisz semmiben, legfeljebb a vallást nem gyakorolja.

– Istent nem lehet elképzelni semmilyen alakban, az ember nem is tudná kategorizálni, mint ahogy azt sem tudjuk felfogni, mit jelent a végtelen, de én hiszem, hogy van valami. Azonkívül nemcsak Istenben, hanem magunkban is ugyanolyan fontos hinni, ha pedig a lelkiismeretünket is hittel tápláljuk, jobb emberré válhatunk. Persze van, akit erről nem lehet meggyőzni, és azt hiszem nincs is olyan dolog, amivel be tudnám neki bizonyítani az ellenkezőjét, de a Biblia sok olyan dolgot tartalmaz, amit igaznak tartok, sőt számos pogány római történész leírta, hogy Jézus létezett. A vallás nagyon fontos, mint ahogy a szabályainak betartása is, és egyfajta erkölcsi értéket ad az embereknek. Én ezek segítségével könnyebben tudok eligazodni az életben is.

Zsolt igyekszik minden vasárnap eljutni a templomba, és a vallás szabályai szerint igyekszik élni is.

– Ezek a tanítások, szabályok nem alaptalanok, egy jobb élethez vezetnek. Nélkülük több lenne a rossz ember. A mai világban nehéz ezeket betartani, de igyekezni kell. Ha nem lenne vallás, biztosan nem lenne jobb életem, emellett nagyon fontos, hogy higgyünk. Én hiszek Istenben, és ebből erőt merítek, és az, hogy létezik, az az ember jó tulajdonságaiban nyilvánul meg. Azok, akik nem hisznek, ugyanúgy lehetnek jó emberek, de ők másként jók, másként viselkednek, gondolkodnak, és nincs semmijük, ami erőt adna ahhoz, hogy elérjék a céljaikat. Szerintem, aki katolikusnak születik, nem térhet át másik vallásra. Mert azzal feladná a vallását, és más életet

választana. Bár kivétel az a család, ahol ateisták vannak.

– Szerintem a hit és a vallás két különböző dolog – szól közbe Fanni. – Nem kell vallásosnak lenni ahhoz, hogy higgyünk. Sok vallás létezik, és mindegyik ugyanabban hisz, csak másként. Én például hiszek Istenben, de nem vagyok vallásos, sőt nem lettem megkeresztelve sem. A szüleim úgy gondolták, ha elég érett leszek hozzá, majd eldöntöm, melyik vallás áll hozzám legközelebb. Sok vallás van, de mindegyikben ott a feljebbvalóban való hit, és szerintem az is elég, hogy megpróbáljuk úgy élni az életünket, ahogy a Biblia és a tanítások mondják, a többi szinte csak formalitás. A papokról úgy tartják, közvetítők Isten és ember között, de szerintem, ha imádkozol és igazi bűnbánat van benned, nem kell hozzá külön közvetítő, és az is élhet teljes életet, aki nem vallásos.

Ötük közül Bálint az egyetlen, aki se nem hisz, se nem vallásos.

– Nem mondom, hogy a vallás nem jó, de én racionálisan gondolkodom, és nem vagyok benne biztos, hogy minden úgy igaz, ahogy állítják. Nincs bizonyíték a csodákra, és valahogy jobb a fizika világához tartozni, bár azt se mondhatom, hogy mindez csak kitaláció. Szerintem a vallásnak régen az volt a célja, hogy vezessék a népet, és megfékezzék az embereket, ma már erre más módok is vannak. Viszont úgy gondolom, attól, hogy valaki nem hívő és nem vallásos, még lehet jó ember, és az élethez szükséges értékeket a szüleitől is megkaphatja, bár

tény, hogy a vallás visszatartja az embereket a rossz cselekedetektől, és szükség van rá. Én azonban a szüleimtől sok jót kaptam, és nem lesz belőlem például bűnöző. Viszont ha arra gondolok, hogy a keresztes háborúkat Isten nevében folytatták, akkor nem is szeretnék vallásos lenni.

Máté szerint pedig egyik vallás sem olyan idős, mint a kereszténység, így egyszerűen a híveiknek nem is volt idejük elkövetni azokat a hibákat, amit a keresztények megtettek. Mindenképpen hiba volt a keresztes háború, de az ember esendő.

Gellért vallásos családban nőtt fel, nagyon sokat jelent neki a hit és a vallás is. Mint mondja, el tudja képzelni azt is, hogy valakiben nincs meg a hit és nem is vallásos, ugyanakkor törekszik a jóra, és példaértékű életet él, ahogy egy hívő ember is, de ez mégsem ugyanaz, mint akiben megvan az a bizonyos hit.

– Számomra mindkét dolog egyaránt fontos, és igyekszem a vallás szerint élni. Persze önmagában a vallás csak néhány felállított szabályt jelentene, de ha valaki hisz is, lelkiismeretesebben tudja azokat betartani és követni Istent. Aki nem vallásos, annak is lehet hite, mert az erőt ad, ezért is valahogy fontosabb az, hogy higgyen az ember. Aki eljár templomba, az még nem jelenti, hogy hisz is, vagy hogy törekszik a jóra. Nem hiszem, hogy a vallást kétezer éve csak úgy kitalálta valaki, emögött sokkal több van, ezért szerintem szükség van rá.

Sztojánovity Livia

Jövőkép: a következő 50 év

Milyen folyamatok játszódnak le a természetben, mennyiben befolyásolja ezeket az ember tevékenysége, és hova vezet mindez? Erre próbálunk lehetséges válaszokat adni mai és jövő heti írásunkban – mindezt persze nem mi magunk találtuk ki, hanem nálunk sokkal okosabb kutatók, tudósok.

Nem egykönnyen tudnák a kutatók megjövedőlni, hogy milyen lesz a világ ötven év múlva. Túlságosan sok az ismeretlen tényező a jövő alakulásában ahhoz, hogy mindent pontosan meg lehessen jósolni. A légkörnek az üvegházhatás fokozódása miatti melegedése jó példa erre. Erre nézve csak a múltbeli történeésekből levont következtetés, valamint ama föltevés alapján lehet előrejelzést adni, hogy az üvegházhatásért felelős gázok felhalmozódása folytatódik a földi légkörben. Lehetséges, de nem valószínű, hogy az ember eléggé módosítani fogja viselkedését és életstílusát ahhoz, hogy lassuljon a szén-dioxid és a klórfuor-karbonok képződési üteme. Miként az is lehetséges, hogy ezeknek és a többi gáznak a képződése gyorsabb ütemű lesz annál, amit remélünk.

Tovább növekszik-e az Antarktisz fölötti ózonluka? Kialakul-e ilyen az Északi-sark fölött is, következésképp gyakoribbá válik-e az emberi bőrrák? Vagy az ózonluka csupán évszázakos sajátossága az antarktiszi légkörnek, amely mindig is létezett, ám csak nemrég figyeltünk fel rá? Vajon csekély lesz-e a hosszú távú következménye?

Ezek a kérdések nem válaszolhatók meg teljes bizonyossággal. Jelenleg a kutatók csak találgatásokba bocsátkozhatnak a jövőt illetően, s lehet, hogy tévednek. Ha 2040-ben, vagyis nagyjából ötven év múlva arra kérnék a tudósokat, hogy írják meg az időszerű helyzetjelentést, vajon milyen információk lennének benne? Nézzünk néhány lehetséges részletet belőle.

Közép-Afrikában még terjed dél felé az éhínség, hiszen egyre több helyet és egyre erősebben sújt az aszály. Sok éve már, hogy a monszunesők elkerülik Szudánt, s ezért a pásztorkodó mezőgazdálkodás teljesen kiszámíthatatlanná vált. A nyugat-afrikai Nigéria támogatja a Szahel-övezetből érkező menekülteket, akiknek egyre délebbre kell vándorolniuk a visszahúzódó növényzet miatt.

A HLS IV vírust új pestisnek nevezte el a tömegtájékoztató. A Mexikóváros külvárosaiiban kialakult gócaiból mára már a világ majdnem minden népesebb helyére áterjedt ez a kórokozó. Úgy vélik: az influenzavírus egyik formájából alakult ki, s az általa okozott nagymérvű halálozások azt tükrözik, hogy az ember védekezési rendszere nemigen képes megbirkózni az új mutáns törzsszel.

A gabonát már nem permetezik peszticidekkel. Rutinszerűen végzik a kártevőkkel szembeni ellenállásért felelős örökletes anyag átültetését, s a veszélyes vegyi anyagokat is kivonják a mezőgazdaságból. Ez ösztönzőleg hatott a genetikailag létrehozott biológiai szabályozóanyagok alkalmazására, amely megteremtette az ellenálló gabonafélék kinevelését a peszticidek további fejlesztését betiltották.

Azt mondják, hogy a civilizáció körökben halad előre, s Dél-Amerika jó példának tűnik erre. A kukoricának, a libatopfélék közé tartozó quinoának és más gabonaféléknek az inkák idejében bevált kevert vetésére való visszatérés növelte az Andokban élő gazdálkodók élet- és táplálkozási színvonalát. A Világbank nemrég pénzalapot hozott létre, hogy a hajdani mezőgazdasági gyakorlat fejlesztését ösztönözze.

Az európai „gabonahegyek” már a múlté. Az összes természetfőlösteget, származzon az a vetés idején készített számítógépes előrejelzés bizonytalanságából, vagy a kártevőkkel való váratlanul gyenge fertőzöttségből, automatikusan fermentálják és alkoholgyártásra használják. Minthogy ezzel a környezetbarát üzemenyaggal közlekednek az autók, sokkal kevesebb gond van az ózonnal és a füstköd-del, amely annak idején oly gyakori volt olyan nagyvárosokban, mint Los Angeles, New York és London.

A gabona termelésének és védelmének növekvő hatékonysága számottevően csökkentette azt a kényszert, hogy minden megfelelő területet mezőgazdasági célra hasznosítsanak. Az Egyesült Államokban és Európában a múlt század vége óta megkétszereződött a természetvédelmi területek nagysága, annak ellenére, hogy Észak-Amerika búzaövezetét aszály és egyéb iránt is rossz éghajlat sújtotta. Az ipari vállalatok, például a gyógyszergyárak és a csírábankügnökségek vállalták azt a nagy pénzügyi terhet, amely ezeknek a géntartalékoknak a fenntartásával és kezelésével jár.

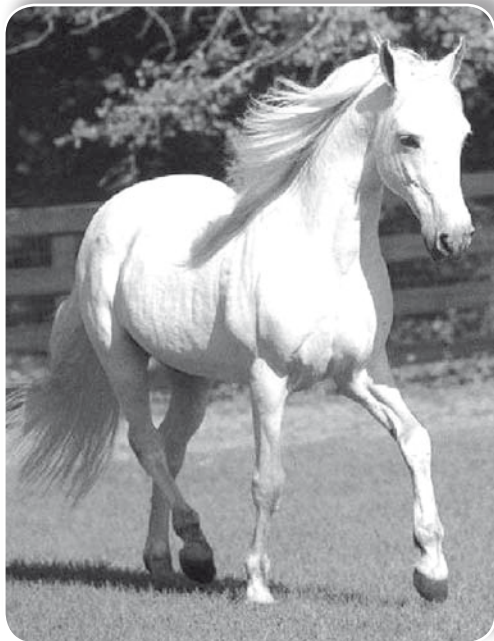
Izrael megoldotta energiaellátási gondját azzal, hogy tengervíz vezet csővezetékben a Földközi-tengerből a Holt-tengerbe, mert a lezúduló vízre létesített vízerőmű áramot termel. De a Holt-tengert is felhasználják energiaforrásként: a Földközi-tengerből érkező kevésbé sűrű víz által csapdába ejtett sós vizet napsugárzással 60 Celsius-fokot meghaladó hőmérsékletre melegítik, és turbinák hajtására használják.

A tenger szintje 1,65 métert emelkedett az elmúlt ötven évben a hőmérséklet növekedése és emiatti jégolvadás következtében. Hollandiának sorsára kellett hagynia a korábban a tengertől birtokba vett területeit a partvédművek fenntartásának és a talajvizek állandó szivattyúzásának költségessége miatt. Bangladesben, a Gangesz deltavidékén levő termőföldek jó része a pusztító árvizeket követően szintén a tenger martalékává vált.

Régóta ismeretes, hogy némely baktérium képes megkötni a nitrogént a talajban. A növények gyökérzetének nitrogénnel való ellátása hatásosabbá vált azzal az új keletű eljárással, hogy baktériumfaló állati egysejtűekkel (protozoákkal) oltják be a talajt. A protozoák a gyökér közelében halmozják fel a növény számára könnyen felvehető formájú nitrogént, ahol ők maguk is a legaktívabbak. A mezőgazdasági tanácsadók a talajoknak a megfelelő protozoákkal való rutinszerű beoltását szorgalmazzák.

Afrika népességszáma megállapodott, s bizonyos vadak – tehénantilopok, struccok, afrikai bivalyok, nyársas antilopok és impalák – tenyésztésével megoldották a húsellátás problémáját. Így a földréz fehérjeellátása biztosítottnak látszik. A gazdálkodók beszámolója szerint a korábban nagy csapást jelentő cecelégység és egyéb bajkeltők kártétele kevésbé súlyossá vált. A bennszülött fajok ellenállók lettek a kártevőkkel szemben.

Új, nemzetközi régészeti csoport alakult. Főleg a múlt század ama, alacsonyan fekvő építményeinek visszaszerzésével és helyreállításával foglalkozik, amelyek a megemelkedett tengerszint miatt víz alá kerültek. Főbb központjai New Yorkban, Londonban és Tokióban vannak, azokban a városokban, amelyeknek egy része az éghajlatváltozás következtében vízzel árasztódott el.

A fehér ló titka

A fehér ló mindig is fontos szereppel bírt a kultúránkban, a történelmünkben. Hódítók, halhatatlan uralkodók hátsaként, istenek szolgájaként tekintünk rá, mesék és legendák szereplőjeként épült be a köztudatba. Mitikus pozícióját egyértelműen ritka mivoltának köszönheti.

Érdekes dolog, hogy a legtöbb ló színesen jön a világra, és csupán hat-nyolc év elteltével fehéredik ki. E különös átváltozás genetikai okát csupán nemrégiben sikerült megfejtetni a kutatóknak.

Az egyik kromoszómán egy kettőződés eredményeként két gén erősebb hatásává válik a fehér színű lovakban, mint a színes

fajtársaikban, ez okozza a jelenséget. Vannak eleve fehéren született, albinó lovak is, akiknél hiányoznak a pigmentképző sejtek, az úgynevezett melanociták.

A később kifehéredő szürke lovaknak azonban pigmentált, szürke bőrük van. Ők egy bizonyos idő után elvesztik a melanocita őssejtjeiket, és ez a felelős színük fokozatos kifakulásáért. Hasonló a folyamat az idős emberek őszülésekor, de sokkal gyorsabban zajlik le.

A felfedezés arra utal, hogy minden fehér ló egyetlen ősrre vezethető vissza. Ez az egyed egyes kutatások szerint több mint 2500 évvel ezelőtt élhetett.

Ez aztán a szókinsz!

Minden bizonnyal a világ egyik legokosabb kutyája az a border collie, amely 1022 játékát nevével tanulja meg. Összehasonlításképpen: ez a szókinsz egy három esztendőes gyermekének felel meg.

Azt tudjuk, hogy a kutyák nagyon okosak, és vélhetően az is kevés embert lep meg, hogy a border collie ott van a legokosabb fajták között. Egy Chaser nevű hatéves blöki azonban minden eddig látott teljesítményt felülmúl, több emberi kifejezést ért meg, mint korábban bármelyik állat. Egy kísérlet során összesen 1022 játékát nevével sikerült megtanulnia, melyeket forma és funkció alapján is csoportosítani tud.

A kaliforniai Spartanburg városában működő Wofford College két szakembere, Allison Reid és John Pilley pszichológusok arra keresték a választ, mennyire lehet kibővíteni egy kutya szókinszét. A kutatás során három évig dolgoztak Chaserrel és meglehetősen messzire jutottak, a kutya

mind az 1022 játékát névről felismeri. Emellett funkció vagy alak szerint is szét tudja válogatni a holmijait, vagyis e tekintetben nagyjából egy hároméves gyerek szintjén mozog.

A kísérlet folyamán a tudósok rendszeresen tesztelték Chaser teljes szókinszét, írja a New Scientist. Véletlenszerűen kiválasztottak 20 játékot, és egy másik szobába tették őket, ahonnan a kutyának egyesével, név alapján kellett kihozni őket. Mivel másik helyiségben voltak, az utasítást kiadó személy véletlenül sem tudott a kért játékra rámutatni, vagy utalni a pozíciójára, így Chasernek név alapján kellett beazonosítania és áthozni. Három év alatt mintegy 838 ilyen tesztet hajtottak végre, és a kutya legrosszabb eredménye a húsból tizenhatszáz volt, vagyis csak elvétve hibázott.

Németország eddig sem állt rosszul híres állatok terén, Gondoljunk csak Knutra, a világhírű jegesmedvére, vagy a jóstehetségként emlegetett Paul polipra, de már itt az újabb „négylábú celeb.” Heidi, a kancsal oposszum képei is végigsöpörtek az interneten.

A valóban meglehetősen egyedi, mókás megjelenésű kis oposszumot egy észak-karolinai állatmenhely előtt találták tavaly, testvérével, Nairával együtt. Harmadik társukkal, Teddyvel előbb egy dán állatkertbe kerültek, majd innen a lipcsei állatparkba szállították őket, jelenleg is ez az otthonuk.

A trió legfotogéner tagjának Heidi bizonyult, a kancsal jószágáról készült képek szélesebben terjedni kezdtek a világhálón. A cukiságokra fogékony internetezőknek köszönhetően a kis oposszum lassan olyan híres és népszerű, mint Knut, a berlini állatkert jegesmedvéje. A rajongók számára létrehozott Facebook oldalhoz eddig több mint 150 ezren csatlakoztak – ezzel Heidi jóval népszerűbb a közösségi oldalon, mint például Angela Merkel német kancellár.

Felmerülhet a kérdés, hogy nem okoz-e fájdalmat vagy egyéb egészségügyi problémát az állatnak a kancsalsága, de az állatkert illetékesei szerint erről szó sincs. A szaruhártya ép, akárcsak a könnycsatornák, így Heidi nem szenved, ráadásul az oposszumok egyébként is jobban támaszkodnak a szaglászukra, mint a látásukra – olvasható az állatkert weblapján.

Bár egy német cég már jelezte, hogy szívesen gyártana plüssoposszumokat, természetesen keresztbe néző szemekkel, a lipcsei állatkert leszögezte, hogy nem kíván üzletet csinálni Heidi népszerűségéből. Persze anyagi haszna így is mindenképpen lesz a nethírnévnek, a berlini állatkertnek például 27%-os növekedést hozott látogatászámban a 2007-es év, amikor a kis Knutot bemutatták a nagyközönségnek.

Házi kedvencem

A kis kedvencemet Macinak hívják. Ő egy labrador. Körülbelül négy hónapos lehet.

Egyik júliusi napon apukám és a testvérem egy hús-vér kutyával állítottak be. Anyukám, a kistestvérem és én nagyon meglepődtünk, hogy egy eb van a házban. Apukám viccesen eljátszogatott vele aznap este. Másnap reggel anyukám fáradtan mesélte, hogy egész éjszaka nem aludt, mert a kutya reggelig nyűszített. A kistestvéremnek, Boglárkának tetszett Maci, de anyukámnak kevésbé. Először én sétáltattam. Legyalogoltunk a Tisza-partra. Útközben megfigyeltem, hogy milyen is ez a kutya. Barnássárga a szőre, a szemei kékek, az orra pedig fekete. A nyelve rózsaszín, a fogai fehérek, mint a hó. A tappancsai feketék, a körme pedig éles, mint a kés. A feje tetején a szőr egy kissé puha, a testén kevésbé.

Remélem, Maci sokáig velünk él, igaz, most már elég eleven kiskutyus.

Apró Andrea, 5. c osztály, Ada

HOROG

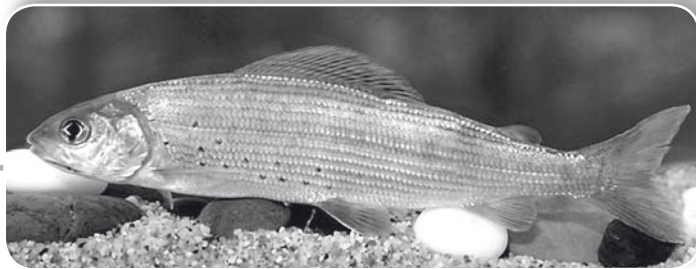
Pénzes pér

***Thymallus thymallus* (Linnaeus, 1758)**

Ismertetőjegyek. Teste megnyúlt, mérsékelt magas, oldalról összenyomott. Feje kicsi, orra hegyes és rövid, körülbelül a szem átmérőjével egyező. Csúcsba nyíló szája aránylag kicsi, felső állkapcsának hátsó vége legfeljebb a szem elejének vonaláig ér. Szájában igen apró, gyenge fogacskák találhatók. Hátúszója a többi pisztrángféléhez képest magas és hosszú, benne 13–17 elágazó sugár van. Farkalatti úszója ezzel szemben alacsony és rövid, osztott sugarainak száma 8–11. Közepes nagyságú és mélyen bemetszett farokúszója előtt a hátoldalon egy kicsi zsírúszót visel. Pikkelyei aprók, de jól látható, határozott hosszanti sorokba rendeződnek, számuk az oldalvonalon 74–98. Oldalai ezüstös színűek, elszórtan apró fekete vagy sötétszürke pettyekkel tarkítva. Közepes testméretű hal, a maximális hossza 50 cm körül lehet, de a 30 centinél nagyobb példányok már ritkák.

Hasonló fajok. Alakja, pikkelyzete és zsírúszója miatt nagyon hasonlít a pérhez a nagy maréna, de annak a szája félig alsó állású, és hátúszójában csak 9–11 osztott sugár van. A vizeinkben újabban nem észlelt törpe maréna szája félig felső állású, hátúszójában 8–11 elágazó sugár van. Ugyancsak rövidebb a többi zsírúszót viselő, de kevésbé hasonló pisztrángfélének hátúszója is, ez tehát biztos megkülönböztető bélyeg. A hasonló alakú pontyféléknek pedig nincs zsírúszójuk.

Környezet. Tipikus élőhelye a nagyobb folyók hegyvidéki szakaszának alsó része, amelyet róla nevezünk pérzónának. Kisebb szám-

ban a feljebb lévő pisztrángzóna alsó régiójában és a lejjebb eső paducznában is megtalálható, de a csekély vízhozamú patakok és kis folyók nem felelnek meg igényeinek. Olyan folyók esetében, ahol hiányzik a paducznó, a márnázóna felső részén is előfordulhat.

Táplálék. Falánk hal, amely nemcsak a víztér különböző rétegeiben keresi apró gerinctelen állatokból álló táplálékát, hanem kiugrik a víz fölé repülő rovarok után is.

Szaporodás. Két-hároméves korban válik ivaréretté, március-áprilisban szaporodik a folyók felső szakaszain. A szülőpár kis gödröt készít a kavicsos mederfenéken, amelybe a nőstény 6–7 ezer, kb. 3 mm átmérőjű ikraszemet rak. A teljes által megtermékenyített ikrát a szülők finom kavicsréteggel fedik be, amely így az ikrafalóktól védve fejlődhet.

Elterjedés. Rendkívül nagy területen, Európa, Ázsia és Észak-Amerika hideg és mérsékelt éghajlatú vidékein él. A Kárpát-medencében őshonos, de Vajdaság területén nincs olyan folyószakasz, amely maradéktalanul megfelelné igényeinek, Szerbia számos hegyi patakjában viszont önfenntartó és gazdag állománya van.

Jelentőség. A hegyi folyókban bővelkedő országokban kiváló sporthalként tartják számon. Horgászata a pisztrángozáshoz hasonló élmény, és szálkamentes fehér húsa is vetekszik a pisztrángéval. A hazai faunának nem állandó tagja, de mint természeti érték és ritkaság, minden idetevő példány védelmet élvez.

Harka Ákos–Sallai Zoltán:

Magyarország halfaunája című könyve nyomán

Réggel öt óra. Ilyenkor csak a horgászok Rörög meg a part csendjét. A fürdőzőktől, bográcszóktól még legalább három óráig nyugta van a pecásnak. Mellesleg a ragadozók nagy része is ilyenkor a legaktívabb.

Negyed ötkor már a barátomék háza előtt álltam és kopogtam az ablakon. Kiszáratva a barátom kidugta fejét az ablakon, és kis türelmet kért, hogy felöltözzön. Tíz perc múlva már a parton voltunk, ő elrendezte a pecákat, én meg elmentem csalihalat fogni. Az áradás miatt a kubikgödörben csak úgy hemzsegett a csalihalnak alkalmas méretű halivadék. Háromméteres pecámmal gyorsan kitermeltem néhányat, és már indultam is, hogy élesre állítsam velük a süllőzőket.

A parttól nyolc-kilenc, valamint tizenhárom-tizenöt méterre van egy-egy törés, ezekbe dobtam szereléseimet, a barátomat pedig elküldtem, hogy a bokor alatt próbáljon gébet fogni. Pár perc múlva egy ficáncoló gébbel a kezében tér vissza. Éppen amikor a gébet a vödörbe akartam tenni, az egyik spicc vad bólogatásba kezdett. Már nyúltam volna a botért, de a barátom megelőzött, és minden probléma nélkül kihúzott egy 30 dekás kősüllőt. A hal a haltartóba, a géb a horogra, bot pedig a helyére került, és folytattuk a horgászást. Közben a mellettünk keszegező horgász partra segített egy nagy-

jából félkilós pontyot. Amíg mi a szomszéd halát néztük, a géb elvégezte feladatát, és horogra csalt egy aprócska kövest. Már két halunk volt ugyanarról a helyről, ezért a másik pecát is a közelebbi töréshez dobtam.

Ennek meg is lett az eredménye, pár perc múlva kezembem tarthattam a nap első süllőjét. Ekkor kilenc óra volt, a mamámék megérkeztek a kempingbe, kinyitották a lakókocsijukat, és reggelit készítettek nekünk. Kilencről délig semmi érdemleges nem történt, a barátomnak pedig haza kellett mennie ebédelni. De megígérte, hogy délután visszajön. Én még fél órát szándékoztam maradni, aztán pedig felmenni a lakócsiba a többiekhez. Húsz perc elteltével az egyik pecát már összepakoltam, és már vettem volna ki a másikat is, amikor enyhe mozgást véltem látni a spiccen. A mozgás egyre erősödött, majd a spicc begömbült, és úgy is maradt. Erre bevágtam és éreztem, hogy a nap – sőt mind később kiderült – a nyár hala van a horgomon. Első kirohanásával lehúzott némi zsinórt, majd a tökleveles felé vette az irányt. Ráemeltem, ettől irányt változtatott, egyenesen a folyó közepének tartott. Ekkor egy utolsót emeltem a bot-

tal, amitől fáradt halam felfeküdt a vízre, és innen ellenállás nélkül tűrte, hogy a partra húzzam. Beraktam a haltartóba a többi mellé, összepakoltam és indultam fel a lakócsihoz. Fönt mindenki megdicsérte a halaimat, és a szüleim megengedték, hogy ebéd után is folytassam a horgászást.

A bőséges ebéd után, valamint a napon való aszalódástól ebéd után elaludtam, és csak négy óra körül ébredtem fel. Azonnal lesiettem a vízpartra, és szomorúan vettem észre, hogy a helyemre egy idősebb horgász már lepakolt.

Kevés csalihalam maradt délelőtről, de egy rövidke horgászásra elég lesz, gondoltam. Mire a pecákat bedobtam, a hátam mögött megjelent a barátom. Amíg én a horgokat kötözgettem, és nem figyeltem oda, a barátom kifogta a nap harmadik süllőjét, amely egyben eddigi legnagyobb hala volt. Amíg ő a halával volt elfoglalva, a másik bot is kapást jelzett. Bevágtam, és rövid küzdelem után partra kényszerítettem még egy süllőt.

Ez volt számomra a nyár legeredményesebb horgászta.

Volford Dávid, Ada

Amikor a süllő zabál

• Ezen a napon történt • Ezen a napon történt • Ezen a napon történt •

Február 3.

Balázs és Oszkár napja.

Balázs: Latin-magyar eredetű név. Jelentése: királyi. Más magyarázat szerint az ismeretlen eredetű latin Blasio családnévből származik.

Oszkár: A régi germán Ansgar névből származó angol és skandináv névből ered. Elemeinek jelentése isten(ség), dárda. Északi germán eredetű, jelentése: jó dárda. Ír-kelta eredetű, jelentése: szarvast kedvelő.

1468. II. 3. – 543 éve történt

Meghalt Johannes Gutenberg, német nyomdász, a mozgatható, kirakható betűkkel történő könyvnyomtatás feltalálója. Az ő találmánya a fémbe öntött, mozgatható és cserélhető betűkkel való könyvnyomtatás.

1200. II. 3. – 811 éve csinalják

Balázsjárás: Balázs-napi szokás a balázsolás (Balázs püspök ünnepe): a torokfájókat parázsra vetett alma héjával megfűstölik, hogy ezzel a fájdalomtól, betegségtől elmentő gonosz elűzzék.

Balázs (a diákok patrónusa) és **Gergely** (I. Gregorius pápa) napja volt az iskolások ünnepe. Ilyenkor a diákok házára járva jelmezben vonultak fel, adományokat gyűjtöttek az iskolának, és új diákokat toboroztak.

Február 4.

Ráhel, Csenge, Jára, Jarmila, Johanna, Andrea, Veronika, Janka, Róbert, András, Gabriella és Gilbert napja.

1573. II. 4. – 438 éve történt

Megszületett Káldi György jezsuita bibliafordító, aki a Vulgata alapján elkészítette az első teljes, magyar nyelvű római katolikus fordítást. Ezt 134 évvel előzte azonban meg a Huszita (Kamanci) Biblia, melyet Pécsi Tamás és Újlaki Bálint fordított magyarra Kamancon, a mai Sremska Kamenica (Újvidék külvárosa) helyén egykor állott templomban. „Bálint és Tamás 1439-ig befejezték a

szentírás fordítását. Ezt a fordításukat nevezték Moldvai Bibliának, Kamanci Bibliának vagy Huszita Bibliának, és ez volt az első magyar nyelvű Biblia. Bálint és Tamás több példányban kézzel írva sokszorosította a Bibliát, de ezekből teljes eredeti példány nem maradt az utókorra, csak könyvtörödékek, valamint az eredetiről készült korabeli másolatok.”

1957. II. 4. – 54 éve történt

Először adtak el táskairógépet. Erre mondaná a mai gyerek: „Real time printer.” Hiszen valóban: amint leütünk egy billentyűt, kinyomtatja azt a betűt! Pedig azóta valóban csak 54 év telt el...

Február 5.

Ágota, Ingrid, Kolos és Albin napja.

Ágota: Az Ágata régebbi magyar formája, mely a görög eredetű Agatha névből származik. Jelentése: a jó.

Albin: A latin Albinus családnévből ered. Jelentése: fehér. Ezenkívül lehet a germán eredetű Alvin alakváltozata is, amelynek jelentése: nemes, tündér, barát.

1860. II. 5. – 151 éve történt

Gyomán megszületett Kner Izidor nyomdász, könyvkiadó, a művészi könytervezés és könyvnyomtatás úttörője. A magyar nyomdászat, könyvkötészet kiemelkedő személyisége és kiadó. Szülővárosában halt meg 1935. augusztus 19-én, nevét ma is büszkén viseli Magyarország egyik legnagyobb könyvnyomdája, a Kner nyomda.

1937. II. 5. – 74 éve történt

Charlie Chaplin bemutatta első hangosfilmjét, a Modern időkét.

Február 6.

Dóra, Dorottya, Titusz, Dorina, Réka, Gara, Tódor és Amand napja.

Dorottya: Görög eredetű név. Jelentése: Isten ajándéka. A magyar név a latin Dorothaea változattól származik.

Réka: Török, hun, magyar eredetű név, a mondákban Attila feleségének a neve. Jelentése ismeretlen. Más magyarázat szerint, ótörök eredetű, így az Arian névből származik. Jelentése: tiszta úrnő.

1891. II. 6. – 120 éve történt

A Dalton fivérek elkövezték első vonatrablásukat. A Santa Fe Guthrie-Wichita

Expresszt tartóztatták fel. 1500 dollárt zsákmányoltak. Később a vadnyugati rémeivé váltak.

1918. II. 6. – 93 éve történt

Meghalt Gustav Klimt osztrák festő, a bécsi szecesszió alapítója. (A csók)

Február 7.

Rómeó, Tódor és Richárd napja.

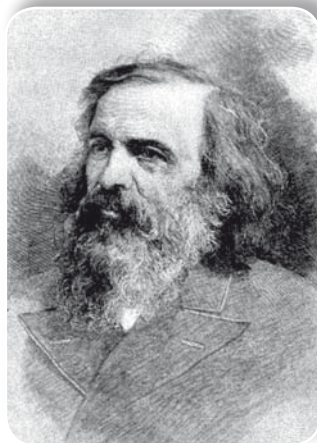
Rómeó: A latin Romaeus név olasz formája. Jelentése: római vagy a Római Birodalomból származó. A késő középkorban így nevezték a Rómába vagy a Szentföldre zarándoklókat is.

Richárd: Germán eredetű név. Jelentése: hatalmas, erős uralkodó, merész.

1920. II. 7. – 91 éve történt

Záhonyban megszületett Béres József tudományos kutató, rákkutató, a Béres-csepp megalkotója. A rák okainak felderítésén, a megelőzés és a leküzdés lehetőségein dolgozott. Szabadalmi közül legismertebb a humán szabadalma Béres-csepp néven. Ezenkívül vannak növényvédelmi és állatételtani szabadalmi, valamint kidolgozott egy olyan vizeletvizsgáló módszert, amellyel nagy biztonsággal előre jelezhető a daganytot megelőző biokémiai-kórtani állapot. 2006-ban halt meg.

1834. II. 7. – 177 éve történt

Tobolszkban megszületett Dimitrij Ivanovics Mengyelejev (oroszul: Дмитрий Иванович Менделеев) orosz kémikus, az elemek periódusos rendszerének (lásd a 2010/31-es Jó Pajtás poszterét!) megalkotója. A 101-es rendszámú kémiai elem, a Mendelévium (Md) és a Holddon található Mengyelejev-kráter róla kapta a nevét. Szentpéterváron halt meg 1907. január 20-án.

Február 8.

Aranka, János, Jeromos és Salamon napja.

Aranka: Magyar név, az arany szó kicsinyítő képzős származéka, az Aurélia magyarítása.

Jeromos: Görög eredetű név, a Hieronimosz névből származik. Jelentése: szent nevű.

1828. II. 8. – 183 éve történt

Megszületett Jules Verne (teljes nevén: Jules Gabriel Verne) francia író. Magyar nyelvterületen Verne Gyula néven is ismert. Számtalan könyvet írt, egyesek szerint a jövőbe látott, egy biztos: sok

minden szerepel könyveiben, amit csak sokkal később találtak föl. Leghíresebb regényei: Utazás a Föld középpontjába, Nyolcvan nap alatt a Föld körül, Nemo kapitány (Húszezer mérföld a tenger alatt).

1954. II. 8. – 57 éve történt

Londonban meghalt Jendrassik György gépészmérnök. A charlottenburgi és a budapesti műegyetemen végezte tanulmányait, majd a Ganznál kezdett dolgozni. Itt született meg első találmánya, a gyors járatú, négyütemű, sűrítő nélküli dízelmotor, amellyel elindult a vasutak és a Duna-tengerhajózás dízel-lesítése. Másik jelentős eredménye a világ első kis, 100 lóerős gázturbinája. Magyarországon és mintegy 20 külföldi országban közel nyolcvan szabadalmat jegyeztetett be motor- és gázturbinákra vonatkozóan.

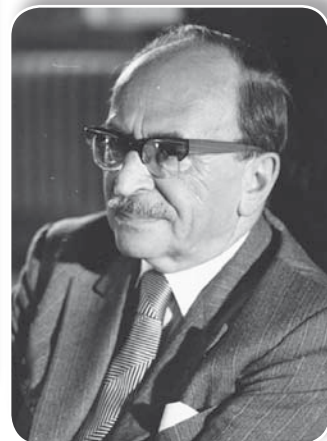
Február 9.

Abigél, Alex, Apollónia, Erik, Erika, Marcián, Marián és Szabin napja.

Alex: A görög Alexisz, Alexiosz (latinul: Alexius) névnek, ill. az Alexander névnek a rövidülése. Jelentése: védő, harcra kész férfi.

Erik: Germán eredetű név. Jelentése: nagyrebecsült. Más magyarázat szerint jelentése: egyedül.

1979. II. 9. – 32 éve történt

Londonban meghalt Gábor Dénes Nobel-díjas villamosmérnök, a holográfia feltalálója.

1950. II. 9. – 61 éve történt

Budapestben megszületett Koltay Gábor filmrendező (István a király, Honfoglalás, Sacra Corona).

Jules Verne

Beszélgetés egy veterán pékkel

Manapság az általános iskola befejeztével rengeteg szakma közül tudunk választani. Régen azonban ez nem így volt.

Magyarcsernye pékségének egyik volt dolgozóját fagattam, aki, habár már rég nyugdíjba vonult, még mindig jól emlékszik mindenre.

– Mikor ment péknek? – kérdeztem.

– 1957-ben inas voltam Nagybecskerekben, majd 1965-ben megnyitottam első önálló pékségemet Kisoroszon. Később Kisoroszról átjöttem Magyarcsernyére, és megállás nélkül dolgoztam – sóhajtott egyet, és várta a következő kérdésemet.

– Szerette-e a munkáját?

– Szerettem, mert tiszta munka, és tudtam a néppel dolgozni. Van azonban egy rossz oldala. Az, hogy ebben a tevékenységben állandó az éjjeli munka – tette hozzá gyorsan.

– Meg lehetett szokni az éjjeli munkát? – kérdeztem érdeklődve.

– A folyamatos munkát meg, csak a fáradságot nem. De mindent kárpótolt a jól sikerült kenyér, és a fogyasztók elismerése – mondta boldogan.

– Mivel nincs megelégedve a mai világban? – kérdeztem.

– Azzal, hogy mostanában a pékek nem sütik azt a minőségű kenyeret, mint amit mi csináltunk – mondta kissé felháborodva.

Ezután megtudtam, milyen a jó kenyér és, hogy ők azt hogyan készítették.

– Hogy telnek a nyugdíjas évei? – evvel a kérdéssel be is fejeztem beszélgetésünket.

– Szőlőt telepítettem, ebben találtam meg napjaim nyugalma – válaszolta elégedett hangon.

Sajnos mostanság egyre kevesebb pék van, és az emberek inkább a boltokban keresik a friss kenyeret. A nyugdíjas pék sem süti otthon magának a mindennapit...

**Nyári Evelin, 7.2 osztály,
Gligorije Popov iskola,
Kisorosz**

Valamit elrontottam...

Megint elrontottam valamit.

*Fáj, amit tettem,
és amit kértem.*

Remélem megbocsát.

Nem akarom elveszíteni.

Mert érte mindent megtennék.

Csak egy utolsó esélyt kérnék.

Hogy megint vele lennék.

Nem akarok nélküle maradni.

Mert nélküle nem akarok élni.

*Csak annyit kérek, hogy megfogjam
a selymes haját.*

Hogy csókoljam az ajkát.

Mindent megadnék érte.

**Snicer László, 8. b,
Miloš Crnjanski iskola, Szabadka**

Csiki András

A nagyotmondó hírolvasó

*Te is láttál biztos,
Híradót az este,
Fél hétkor vagy nyolckor,
Melyik mikor kezdte.
Odaül egy bácsi,
Max. egy néni lehet,
Kamerába mondja,
Hogy a világ kerek,
Elsorolja szépen,
Mi és hogyan történt,
Közelre s távolra,
Szaladgál a körkép:
Eszőlte erre,
Szél volt arra tegnap,
Egy bozontos kutyát
A Holdra kiraktak.
Azután tudatják,
Ki nyerte a meccset,
Hólapátra idén,
Megnőtt a kereslet.
Csak, hogy a mi hősrünk,
Mondjuk is ki: Géza,*

*Nemcsak felolvasta,
Kiszínezte néha.
A hír, ami ott állt,
Leírva a lapján,
Nem elég izgalmas,
De ez még csak hagyján,
Javítgatta rendre,
Át is írta jócskán,
Hogyha Béla volt ott,
Lett belőle Zoltán.
Tizen, ha futottak,
A Szaharán végig,
Tizenkettőt mondott,
Hátha többen nézik.
Ezért aztán volt, hogy
Citeráztak lanton,
Eszkimók barnultak,
Görög tengerparton,
Ha rászóltak néha,
Vérig volt ám sértve
Nem lódított soha,
Magának kikérte.*

Beszélgetés egy piaci áruossal

Atám, Nyári Imre hetvennégy éves. Kisoroszi lakos, nyugdíjas. Eladóként dolgozott egy üzletben negyven évig. Amióta nyugdíjas, minden csütörtökön a kisoroszi piacon árul.

– Hány órákor szokott felkelni, amikor megy a piacra?

– Nyáron korábban, öt óra körül, télen mivel később világosodik, hat órákor is elég. Először bepakolom a Fityómba az asztalt, küsszék meg az árut, amit árulok. Csak azután indulok a piacra.

– Mit szokott árulni?

– Söprűt, babot, örölt piros paprikát, kiscsirkéket.

Nagyon kíváncsi voltam, hogy mennyit lehet keresni a piacozással. Érdekes választ kaptam.

– Nem olyan sokat, de éppen elég arra, hogy egy kicsit kipótoljuk a nyugdíjat.

– Csak a kisoroszi piacra szokott járni?

– Nem. Nyáron a környező falvakba is szeretek elmenni. Pl. Tószög, Vojvoda Stepan, Szerbcsernyére, de csak nyugdíjosztás után érdemes elmenni, mert csak akkor vásárolnak az emberek. Nagy a pénztelenség. Nem könnyű a piaci árusok élete. Nyáron meleg, télen pedig hideg van. Én mégis szeretek a piacra járni. Itt találkozom az ismerősökkel, minden újságot meghalok, ami a faluban történik. S hozzá egy kis pénzt is lehet vele keresni.

Ezek alapján arra jöttem rá, hogy nem könnyű a piaci árusok élete.

**Talpai Dorottya, 7.2 osztály,
Gligorije Popov iskola,
Kisorosz**

Anyanyelvápolás, műhelymunka, szórakozás

Az újvidéki Petőfi Sándor Magyar Művelődési Központ idei Kincses Pódiumán – hagyományos téli szüniei foglalkozásain – hétfőtől péntekig délelőttönként 40 fős gyermekcsereg tevékenykedett és szerepelt Falb Melinda óvónő vezetésével, Özveggy Anikó főiskolai hallgató és Horvát Livia középiskolás közreműködésével.

A játszótérbe óvodások és kisdíjak (1–4. osztályosok) varázsltak meseországba, ahol feldolgozták, dramatizálták, és többféleképpen illusztrálták többek között *A kis gömböc* című népmesét. Minden foglalkozáson és társalgás közben ügyeltek a helyes beszédre. Kreatív műhelymunkát végezve fejlesztették készségeiket, gazdagították ismereteiket és szókincsüket. Élvezték a rajzolást, festést, a papírhajtogatást, a gyurmázást stb., miközben mesét szöttek. Számukra élményt nyújtott a zenével kísért mozgásos játék és a körjátékos éneklés is.

Sokan megtanultak gyöngyfüzért készíteni Monoki Julianna, a kézműves szakcsoport elnöke vezetésével. Jutott idő rajzfilmmézésre és társasjátékokra is.

A fiatalok délutánonként és esténként szórakoztak (asztalitenisz, pikádó, tollaslabdajáték, internet stb.). Legvégül pedig diszkóestet, bulit rendeztek a színházban.

B. I.

Fotó: Fehér Árpád

RÜGYFAKADÁS

A sötétség árnyai

Délután magányosan sétálok az utcán, hazafelé igyekszem. A talpam alatt ropog a hó, hideg van.

A fák mély álomban ringatóznak, és vastag, fehér hótakaró alatt megszűnnek. Kicsit irigykedem rájuk, mivel én fázom a kabátomban. A nap mintha elszégyellné magát, egyre jobban vörösödik. Az ég is gyönyörű színekben pompázik. Lassan sötét lesz. A lámpák aranylóan világítanak. Egyedül ők adják a fényt a zord, rideg, koromfekete estében. Ilyenkor az emberek is letörtek, szomorúak. Talán azért, mert egyedül érzik magukat. Csak télen jönnek rá, hogy a természet milyen jó barátjuk volt, s most, mintha már nem élne, magukra maradtak. Útközben hópelyhek csintalankodnak az arcomon. Végre kinyitom a kaput, és belépek az udvarra. A roló résein kiszűrődik a világosság, s ez eszembe juttatja a karácsonyt. A szeretet ünnepe után hosszabbodnak a nappalok. Az emberek szívében remény csillan, mert tudják, hogy közeledik az újjáéledés.

Beérek a házba. Gyorsan ledobom a kabátomat és a cipőmet. Szaladok a kályha elé, amiben vidáman pattog a tűz. Már nem vagyok egyedül. A család melegsége elárasztja a szívemet.

Szkocsovski Zsolt, 7. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

Nagyapám

A nagyapám mindig jókedvű, szorgalmas ember. Idős kora ellenére fiatalos gondolkodású, könnyen elfogadja az újdonságokat.

Ameddig csak vissza tudok emlékezni, nem láttam hosszabb ideig levértnék. Velem mindig vidáman játszott, türelmesen taníttatott a fontos dolgokra. Öregkorára is nagyon szorgalmas maradt, a mai napig sok háziállatot tart, és műveli a földeket. Amikor kicsi voltam, a barátnőimmel mindig azt játszottuk, hogy az egész udvar egy nagy állatkert. Amikor nagyapám hazaért a szántóföldről, elmesélte nekem, milyen állatokat látott. Általában ennek a fele volt igaz, a többit csak azért találta ki, mert tudta, hogy nagyon szeretem az állatkákat, és azt, ahogyan mesél róluk. Nehogy valaki félreértse, az én nagyapám nem hazudós. Sőt! Egyike a legbecsületesebb embereknek. Megbízható, megtartja a szavát, ami a mai világban fontos és ritka tulajdonság.

A nagymamámmal egyetértésben élnek. Régen sokat jártak szórakozni, bálókba, moziba. Mindketten társaságkedvelők.

Kiskoromban rengeteget foglalkozott velem. Habár nincs különösebb rajz tehetsége, tőle tanultam meg betűkből malacot rajzolni. Mindig is szeretett a kedvemben járni, a Mikulás, a húsvéti nyúl mindig náluk volt a legbőkezebb. Sokkal engedékenyebb volt, mint anyukám. Élvezettel nézte, ahogy a fagyit ettem, mert még a zoknim is foltos lett.

Dús, fekete haja már deresedik, élettapasztalatát gyakran megcsodálom. Számomra ő a tökéletes nagyapa, és életem végéig szeretni fogom.

Tápai Ramóna, 6. osztály, Petőfi Sándor iskola, Újvidék

Bemutatom a testvéremet

Minden péntek este izgatottan várom, hogy kinyíljon az előszoba ajtaja és megpillanthassam a testvéremet, Enikót.

Kinyílik az ajtó, és egymás nyakába ugrunk. Ő csak néz rám a gyönyörű barna szemével. Vacsora közben jókat mesélünk egymásnak. Jókat nevetünk. No persze alig várom, hogy kinyissa az utazótáskáját, hátha hozott nekem valami ajándékot. Nemrég volt a születésnapom, és csodálatos ajándékkal lepett meg.

Ő Budapesten tanul az orvostudományi egyetem fogászati szakán. Nagyon sokat megtudtam tőle az emberi testről. Olyan sokat, hogy majdnem tudom az egész anatómiát. Nagyon szorgalmas. Keveset vagyunk együtt a tanulmányai miatt, de a nyáron Görögországban nyaraltunk, ahol reggeltől estig együtt voltunk. Délután, amikor meleg volt, rajzolgattunk és főzőcskéztünk. Igazi tehetségnek tartom, mert szépen rajzol és ír, de ez még nem minden, mert kifogástalanul főz, na meg kiválóan úszik.

Szerencsés embernek érzem magam, hogy ilyen testvérem van.

Szebenyi Zsuzsanna, 6. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

Terveim a téli szünidőre

*Tervem a szünidőre van sok,
peregnek bennem a gondolatok.
Jó volna játszani és szánkózní,
nagyon sokat hógolyózní.*

*A mamát is meglátogatnám,
egy hetemet erre szánnám.
Segítenék neki sokat,
s persze aludnék jó hosszúakat.*

*A karácsonyt is szépen várnám,
a fenyőfát dísszel teleraknám.
Ajándékot adnék mindenkinek,
s nagyon várnám az enyémet.*

*Boldogsággal telnének napjaim,
ezt mondják nékem a gondolataim.
Végül elszomorodnék,
és az iskolába ballagnék.*

Nagy Enikő, 6. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Nemsokára itt a tél

*Ősszel érik a tök,
Mikor a levelek hullanak a fákról.
Nemsokára beköszönt a tél –,
Én már nagyon várom.
Várom a telet, mert szánkózní nagyon szeretek.*

Vörös Roland, 6. osztály, Moša Pijade iskola, Pacsér

Fenyő

*Áll a fenyő az erdőben,
zöld ruhában, ünneplőben.
Tél van, ága csupa hó.
Ráfújta a télapó!*

Berta Karolina, 6. osztály, Gligorije Popov iskola, Kisorosz

**Dubac Alber
bácskerteszi
tanuló rajza**

RÜGYFAKADÁS

Édesapám

Az apámat Tölgyesi Györgynek hívják.

Közepes termetű, izmos a teste. A sok gondtól és munkától hamar megöszült a haja. Iskolai végzettsége gépészmérnök, de sajnos megszűnt a munkahelye, és így most mezőgazdasággal foglalkozik. Egész nap dolgozik. Teheneket, sertéseket és kocákat nevel. Amikor reggel elvégez az állatoknál, kimegy a határba vagy a gyümölcsösbe. Ilyenkor én is vele megyek. Szeretek a társaságában dolgozni. Örökmozgó, mindig talál magának valami munkát. Ha barátai segítséget kérnek tőle, sosem mond nemet. Este legszívesebben olvas valamit, de néha megnézi a híradót, az időjárást. Télen sokat van a családdal. Mesél, tanít bennünket, nagyon sokat foglalkozik a testvéremmel és velem. Ha valamely tantárgyból nem értek valamit, akkor megmagyarázza.

Szeret viccelődni, de bizony, ha rosszkodom, szigorúan rám néz, és tudom, hogy nem helyes, amit cselekszem.

Nagyon szeretem aput, ő az én példaképem.

Tölgyesi Zsolt, 6. osztály, Samu Mihály iskola, Óbecse

Hír

Az Ázsiából származó sárga katicabogarak újabban Európában is megjelentek. Néhányunknál szinte már háziállatok, annyi van belőlük otthonukban is. Már-már megszokott, hogy az emberre rászáll egy ilyen bogár. Ráadásul nemcsak a mennyiségük nagy, hanem csipnek is. Elterjedésük oka ismeretlen.

Álhír

Az amerikai tudósok azt állítják, hogy az ufók közeli ismerőseik. Látták, ahogy éjszaka átszöktek a Marsra, s rövid időn belül vissza is jöttek a saját repülő csészealjukkal. De ez még nem minden. A családfő szólt az egyik tudósoknak, hogy értekezett ő és családja a majákkal, akik a következőket üzenték: a világvége most már tény, 2012-ben mindenki meghal. Innen csak egy kiút van; az, hogyha elhagyják a bolygójukat, és a Marsra költöznek.

Ez óta az üzenet óta a tudósok türelmetlenül és kétségbeesetten gondolkodnak az emberi civilizáció megmentésén, de még nem tudni, hogy mit fognak cselekedni.

Bojtos Barbara, 8. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Boldizsár Marika
bácskertes
tanuló rajza

Édesanyám

Az én édesanyám huszonhét éves kora óta a városházán dolgozik. A szüleinek volt egy Ágota nevű kedves barátnőjük, és róla kapta a nevét. Palicson született. Nagyon szeretett télen a Palicsi-tavon korcsolyázni, egyszer be is szakadt a jég alatta. Szereti az állatokat, régen is mindig voltak kutyái. Azt is megengedte, hogy a vikendházunkba befogadjunk egy macskát. Régen még motorozott is, de egyszer a szoknyája beleakadt a hátsó kerékbe, és nagy nehezen tudott csak hazamenni. Kedvenc időtöltése az olvasás, már nagyon sok könyvet elolvasott. Mivel érdeklik a társadalmi események, ezért mindennap megnézi a híradót és átlapozza a Magyar Szót. Szerintem jószívű, mert a kerékpárját elajándékozta egy idős asszonynak. Minden hétfőgőn sétálunk vele az erdőben. Egyszer véletlenül olyan messzire bementünk, hogy már este lett, és csak nagy nehezen tudtunk kijutni.

Kedveli az ünnepeket, karácsonykor mindig süt mézeskalácsot, amit a karácsonyfára aggat fel. Amióta férjnél van, minden este felhívja az anyukáját, akivel képes órákat is beszélgetni.

Örülök, hogy ilyen jó édesanyám van.

Bálint Ádám, 6. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

Mikulás

*Ki is az a Mikulás?
Biztos nem egy pikulás!
Puttyában sok édesség van,
abból minden jó gyerek kap!*

*De a rosszakról
sem feledkezett meg!
Nekik jó suhogós pálcát visz,
de édességet bizony nem!*

Vituska Viktória, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Egy ember, akit szeretek

A szívemhez közel álló személy a nagyapám. Őt Serfőző Ferencnek hívják.

Magas, termetes ember. Őszülő haját oldalt választja el, csillogó szem me gesztenyebarna. Otthon kényelmesen melegítőbe öltözködik, ünnepeken elegáns ruhákat visel. A nagymamával élnek egy nagy rendezett házban. Szereti az állatokat. Megesik, hogy órákon keresztül legelteti szemeit a bárányain. Nagyon segítőkész, ha csak teheti, mindig segít a bajba jutottakon. Kedves, megértő. Bármikor kérem, van ideje rám. Leül velem kártyázni, sakkozni. Sok kártyajátékra tanított meg engem. Szereti, ha új játékot mutatok neki. Jókat szokott enni, ez testi adottságain is meglátszik. Nagyon nyugodt, sohasem siet, de soha nem is késik el. Kedvenc szórakozása a „puzzle” és a televízió nézés. Sok időt töltök náluk, szinte minden hétfőgőn meglátogatom a nagyszüleimet, pedig eléggé messze laknak tőlünk. Ilyenkor nagyon örülnek nekem, mert a négy unokájuk közül én járok a legtöbbet hozzájuk. Ha nem vagyok ott, a tatám a számítógépet használja kártyázásra. A gép nem a legújabb, de neki éppen megfelel. Azt mondja, hogy velem azért jobb játszani. Már lassan arra a szintre érek, mint ő, ezért egyre többször győzöm le a kártyapartikon. Ha elmegyek hozzájuk, és ott alszom, délután segít nekik az etetésben, ugyanis vannak nyulaik, bárányaik, egy kutyájuk, pár macskájuk és néhány disznójuk. Ezután bemegyünk a konyhába, az asztalra pakolja a jól megszokott, „szerény” reggelijét, mely általában szalonna, kenyér, sajt és sonka. Majd így szól:

– Gyere, kislányom! Lássunk neki a diétának! – és elkezd falatozni.

Nagyon szeretem a nagyapámat, és remélem, még sokat fogunk együtt szórakozni.

Horváth Kátai Krisztina, 5. osztály, Emléiskola, Zenta

RÜGYFAKADÁS

Édesapám

Édesapámat Kozma Frigyesnek hívják. Negyvenéves. Alacsony termetű, barna hajú, kék szemű férfi.

Autójavítással foglalkozik, saját szerelőműhelye van. Szinte egész nap dolgozik. Nagyon élvezi, ha kikapcsolódhat. Szereti a jó filmeket, a szép autókat és a finom ételeket. Hétfévenként néha segítünk neki a testvéremmel a műhelyben. Együtt takarítjuk fel az udvart vagy barkácsolunk. Utána elmegyünk kerékpározni, illetve sétálunk a tóparton. Apukám nagylelkű és jószívű. Mindig segít, ha kell. Becsületes és mindenre vigyáz. Híres mondása: „Nem annak van, aki mindig kap, hanem, aki megvigyázza.” Nagyon szeretem őt. Nekem apukám és anyukám a példaképem.

Kozma Krisztián, 6. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

Nagymamám

Az egész család
szeme barna
színből ragyog,
csak a nagyim
szeme kék
kitűnik ő nagyon.

A hetvenedik évét
tapossa, de átugrana ő
még minket magasra!
vékony, mint egy nádszál,
nem ismeri a betegség
se a járvány!!!

Bakos Alexandra, 6. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Vendégségre készül a Toldi ház

– Mi ez a zsvaj? Hát mi vagyok én, friss hajtás?! Kikérem magamnak ezt a felfordulást már korán reggel. Most lehet a legjobbat aludni, végre nincs nagy hőség.

Így morfondíroztam, míg ágaimat lengette a nyári szellő. Jó tölgynek lenni, mert hosszú ágaimmal messzire látok, alattam szeretnek üldögelni az emberek, és mivel sokáig élek, jól ismerem az egész Toldi családot. Csak néha olyan jó lenne felszedni a gyökereimet, és nyugisabb helyre vonulni.

– Hé, fapofa, hogy ityeg a figyeg?

– Te neveletlen veréb! Már az úkapádat is ismertem, ő is ilyen volt.

– Hallottad, hogy mi az újság? György érkezik látogatóba. A galamboktól hallottam.

– Azért ilyen nagy a láрма – dűnnyögtem magamban.

Körülnéztem és láttam, ahogy a szolgálók szaladtak a forró vízzel, edényekkel, késekkel, igazi nagy mészárlás ment végbe a hátsó udvarban. Visított a malac, a szárnyasok csapkodtak, krákogtak, a szolgálók meg valódi háborút vívtak velük. És miért? Mert jön György.

Utána nagy csend lett, már csak a cselédek sürgölődtek, és készítették a finomabbnál finomabb ételeket.

De kit látnak szemeim?! Ez a hatalmas emberi gerenda nem más, mint Miklós. Megjött a mezőről fáradtan és éhesen. Mi bántja őt?

– Kedves tölgyem, te mit tennél a helyemben? Hogyan győznéd le a fájdalmaid? – kérdezte tőlem, mintha tudnék válaszolni.

Mielőtt ágaimmal megismogathattam volna, a veréb közbevágott:

– Itt van, itt van! Talpra mindenki, itt van György!

– Ó, te hangos tollgombóc! Annyi érzés sincs benned, mint egy cipőtalpban! – szóltam rá, mert láttam, hogy csiripelése megzavarja Miklóst.

Felállt, majd lassan tetvére üdvözlésére indult, aki már édesanyjukkall beszélgetett.

Miklós meg akarta ölelni testvérét, de György megint megbántotta, és eltaszította magától. Ember az ilyen?

Miklós visszajött hozzám, nagy bánatosan lekuporodott alám, és csak sóhajtozott. Egyszer csak eszébe jutott a régi odú, ahová a sípját dugta. Felnyúlt érte, és rázendített azokra a dalokra, melyeket gyerekkorában a tőrzsemnek támaszkodva tanult meg.

Onasoga Ayoola Márk, 6. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

Kedves Pajtások!

„A család melege elárasztja a szívemet” – írja **Szkocsovski Zsolt** A sötéttség árnyai című lírai szálakkal átszőtt, hangulatos fogalmazásának végén. Ez a melegség árad a családdtagokat bemutató írásokból is, és adja meg a mai válogatás alaphangját.

A másik vonulatot játékos kedvetek teremtette: *alliterációs versikék, hírek és álhírek, csilingelő téli vers, egy vén tölgyfa élményei a Toldi-házban...* Remélem, ennek is lesz folytatása a következő számokban.

S ami a héten került a Rügyfakadás postaládájába, azt most nyugtázom köszönettel a következőknek:

Csantavér: Bojtos Barbara (2 írás), Fekecs Árpád, Gregus Áron, Kukli Zsófia, Nagy Dávid (2 írás), Nagy Enikő, Patócs Endre, Tóth Bagi Renáta, Turuc Anita és Vituska Viktória;

Kisorosz: Berta Karolina (2 írás), Lackó Márta és Popov Milán; Orom: Tóth Stella–Dukai–Berec–Kovács, Tóth Stella–Kovács–Berec;

Szabadka, Ivan Goran Kovačić iskola: Bálint Ádám, Cvéjity Diana, Faragó Anita, Halász Krisztián, Sótanyi Sára, Szebenyi Zsuzsanna, Szkocsovski Zsolt és egy névtelen;

Zenta, Emlékkiskola: Bene Lilla (2 írás), Bódi Viktor, Bojic Lília, Horváth Káti Krisztina, Katona Réka, Kopasz Balázs, Kopasz Gyula, Kovács Anikó, Krezsó Krisztián, Lasak Lara, Mészáros Réka, Mihók Viktor (2 írás), Nagy Abonyi Lúcia (2 írás), Szűcs Sára, Varga Péter, Vukosavljev Viktor, és egy névtelen;

Újvidék, Petőfi Sándor iskola: Bálizs Ágnes, Mendrei Andrea, Milosavljević Teodóra, Pásztor Kicsi Tamás és Tápai Ramóna.

Az e heti küldeményből néhány írás más rovatba kerül majd, s ha figyelmesen olvassátok a Jó Pajtást, meg fogjátok találni.

Jó olvasást kívánok, és íhletet a további jó írásokhoz.

Tomán Mária

Alliterációs mondókák, versikék

Gyurma Gyurinak

Gyakorlott gyerekek gyülekeznek,
hogy gyurmát gyúrjanak Gyurinak,
gyönyörű gyémánt gyöngyökkel.

Soós Albert, 7. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

A rossz kutya

Kati kergeti kutyusát, mert
Kati kutyája kirágta Kati
kockás klumpáját.

Meglesz minden, mert Marci kutyus
megtanul viselkedni végre valahára...

Farkas Karina, 7. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

A tél

Csingiling, csingiling, itt van már a tél,
csingiling, csingiling, bizony vártuk rég!
A gyerekek kint játszanak a nagy hóban,
görgetik a hóembert, hógolyókat dobznak.
Este benn ülnek a meleg szobában,
nagy meglepetésükre, a fa alatt ajándékot találnak.

Tóth Stella, Dukai Dorina, Berec Klaudia, Kovács Dorottya,
5. osztály, Kis Ferenc iskola, Orom

A masinéria nem áll, nem állhat le. 2011-ben sem! Felsoroljuk azokat az alkotásokat, amelyek megérdemlik az odafigyelést részletekről, amelyekért érdemes beülni az elsötétített moziaterembe. Szólunk elsősorban az ún. családi filmekről, a szórakoztató és kevésbé brutális sztorikról, a mestermunkákról, egyszóval felkeltjük az érdeklődést a színvonalas filmek iránt... A képregénydömping az idén sem marad el. Íme a „négy fenséges”

X-Men: First Class (június)

A mese a fiatal Charles Xavier professzor első mutáns tanítványa-iról szól. Ők nem mások, mint Küklopsz, Jean Grey, Bestia, Angyal és Jégember. Az első epizódok mindenütt kasszát robbantottak, várható volt a folytatás.

Zöld lámpás (június)

A DC nagyfőnökei rájöttek, hogy végre ideje felvenni a kesztyűt a mindenható Marvellel. Most a gyűrűs oltalmazót állítják elének, aki kozmikus erővel bír. A mese sztárja Ryan Reynolds.

Amerikai Kapitány – Az első bosszúálló (augusztus)

A marveles képregényvilág legnagyobb alakja is feltűnik a nyáron a vásznon. Ez a szuperhős a II. világháború éveiben született meg, s a többi Marvel-lovaghoz hasonlóan, legyőzhetetlen.

Cowboyok és űrlények (augusztus)

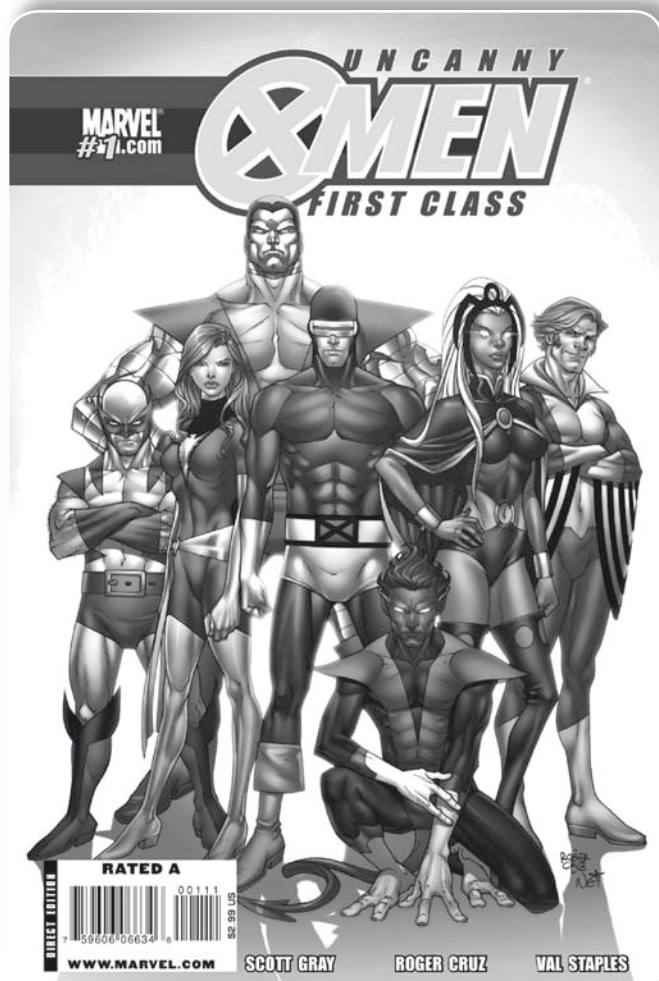
Jon Favreau rendező nyári szabadságra küldte a Vasembert, Tony Starkot, s most egy különleges western sci-fi képregény-adaptációval rukkolt elő. Négy kiváló színészt küld a porondra, azaz a prérre: Harrison Fordot, Olivia Wildot, Daniel Craiget és Sam Rockwellt.

Ezek a nyári képregény-adaptációk. De a Thor-rajongók legnagyobb öröme legkedvesebb szuperhősük már április hónapban akcióba kezd. A Földre száműzött asgardi viharisten végre összecsap gonosz fivérével, a misztikus hatalommal bíró Lokival.

A várolistán még számos pompás film szerepel. Végre Steven Spielberg is munkához látott. Nagy-nagy várakozás előzi meg a The Adventure of Tintin: The Secret of the Unicorn című mozi (Jamie Bell, Daniel Craig, Simon Pegg). A Tintin projekt már évek óta készül, ám 2011 végén végre a mozikba kerülhet a belga újságíró szélesvásznú kalandjainak első fejezete. Spielberg a Zemeckis-animációk motion capture technikáját szeretné csúcsra vinni. Edgar Wright a társ-forgatókönyvíró, tehát minden stim-mel majd. Megnézhető lesz a Karib-tenger kalózai – Ismeretlen vizeken című franchise legújabb epizódja is Rob Marshall rendezésében. Szereplők: Johnny Depp (nélkül nem megy), Penélope Cruz, Geoffrey Rush és mások. Mack Sparrow kapitány negyedszerre is kitűzi hajója árbocára a kalózlobogót. A rendezői szék új fenék alatt süpped, kulcsszereplőket veszítettünk el, de Keith Richards újra feltűnik, még hozzá 3D-ben. A cél ezúttal a

MENŐ FEJEK

2011 legjobban várt mozifilmjeiről

Fiatalság Kútjának megtalálása. (Állítólag a stáb már az ötödik eresztésen dolgozik.) Befejezik a Harry Potter-sorozatot. A Harry Potter és a Halál Erekléi 2. része nem hoz semmi meglepőt. Davdi Yates a rendező. Szereplők: Daniel Radcliffe, Emma Watson, Rupert Grint. Most már a Warner cég se tudja húzni tovább. A nyáron végérvényesen véget ér a Potter-széria Voldemort és Harry végső összecsapásával. A stúdió ígérete szerint addigra már mives és igényes 3D-vel tudnak majd előállni, tehát a nagy varázspárbaj biztosan gazdagabb lesz egy dimenzióval. Paul W. S. Anderson rendező viszi filmre Dumas A három testőr című kalandregényének újabb adaptációját (Orlando Bloom, Milla Jovovich, Christoph Waltz, Logan Lerman). James Bobin munkája a Muppet Show című alkotás. Kedvenceink most a szélesvászonra térnek vissza, alig várjuk őket. Még néhány cím: Sherlock Holmes 2.; Mission: Impossible – Ghost Protocol; Hugo Cabret; Immortals; Your Highness; The Zookeeper stb.

B. Z.

Legősibb állat

- Melyik a legősibb állat a világon?
- ???
- A pingvin, mert az még fekete-fehér.

Bulldog a háztetőn

- Két kutya beszélget a háztetőn:
- Hogyan jussunk le innen? – kérdi a tascó.
 - Szerintem ugorjunk le! – mondja a bulldog.
 - Persze, hogy nekem is így belapuljon az orrom, mint neked?

Ocsmány hentes

- Nyuszika felhívja telefonon a hentest:
- Van disznófüled?
 - Van.
 - Hát marhanyelved?
 - Van.
 - És csirkelábad?
 - Az is van.
 - Hát akkor nagyon ocsmány lehetsz...

Bulit szervez

A tücsök egy bulit szervez, és meghív minden bogarat. El is jönnek a bogarak sorban, a katica, a sáska, a hősincér... az est végére már csak a százlábú hiányzik.

Véget is ér a buli, mindenki indulna haza, amikor nyílik az ajtó, belép a százlábú, és dühösen mondja:

- Ki írta ki az ajtó elé, hogy lábat törölni kötelező?

Síelő százlábú

- Olyan szívesen síelnék! – panaszkodik a százlábú. – De mire fölcsatolom a síléceimet, elmúlik a tél.

A pók lakása

- Milyen szobák vannak a pók lakásában?
- ???
- Csupa hálószoza.

A macska hazatalál

Egy férfi nagyon utálja a felesége macskáját, és elhatározza, hogy megszabadul tőle. Beteszi a kocsijába, és elhajt vele 10 utcával messzebb, ott kiteszi a parkban, és hazahajt. Épphogy hazaér látja, hogy a macska kényelmesen ballag fel a lakásuk lépcsőjén.

Másnap elviszi 30 utcával messzebbre, de mire hazaér a macska is otthon van. A következő nap elvezet 30 km-el messzebbre, lefordul egy országútra, majd egy mellékúton is megy még összevissza vagy 10 km-t. Itt bemegy egy erdőbe, és kiteszi a macskát.

Néhány óra múlva cseng a feleség telefonja:

- Marcsi, otthon van a macska?
- Igen, itthon.
- Add neki a telefont, teljesen eltévedtem, és meg akarom kérdezni tőle a hazafelé vezető utat!

Tigris az őserdőben

A tigris egyik reggel nagyszerűen érezte magát, és elindult az erdőbe. Találkozott egy kis majommal, és ráordított:

- Na, ki a legfélelmetesebb állat a dzsungelben?

A kis majom nagyon félt a tigristől, és reszkető hangon így felelt neki:

- Hát persze hogy te vagy a legfélelmetesebb állat mind közül.

Kis idő múlva a tigris találkozott egy medvével és ráordított:

- Na, ki a legerősebb állat a dzsungelben?

A medve nagyon megrettent, egész testében remegett, és így szólt:

- Hatalmas tigris, te vagy a legerősebb állat a dzsungelben mind közül.

A tigris már rettentő elégedett volt magával, amikor szembetalálkozott az elefánttal. Az elefánt éppen valami növényt rágcsált, amikor a tigris ráordított:

- Na, ki a legerősebb állat a dzsungelben?

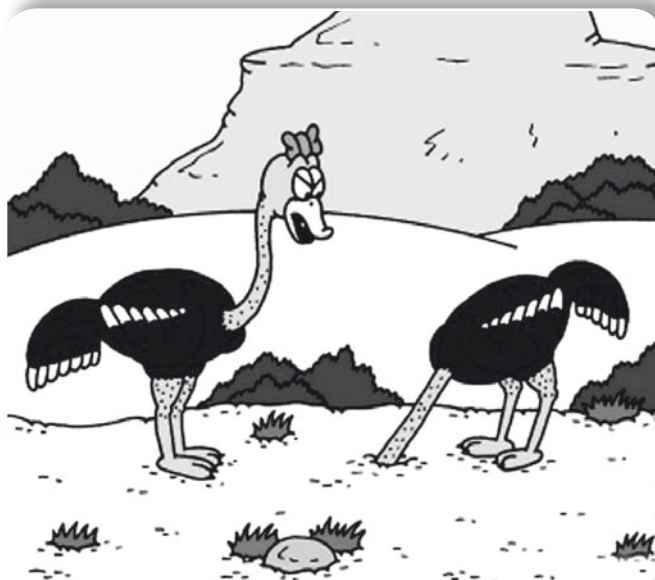
Az elefánt megragadta a tigrist az ormányval, felemelte, majd odavágta a földhöz, újra felvette, és addig rázta, amíg a tigrisből csak narancssárga és fekete foltokat lehetett látni, majd végül egy közeli fához vágta nagy mérgesen.

A tigris, miután összeszedte magát, így szólt az elefánthoz:

- Csak azért, mert nem tudod a választ, még nem kell ilyen dühösnek lenned...

– Valaki feltörte az étel-fájlomat és hozzáadta a csokit minden recepthez. Tudsz erről valamit?

– Drágám, így nem oldjuk meg a problémát. Beszéljessünk!

Indián

- Hogy hívják a gyors indiánt?
- ???
- Igyek Szem.

Csiga a cseresznyefán

A csiga mászni kezd a cseresznyefán. Az ott ülő madarak csodálkozva kérdik tőle:

- Mit akarsz te télen a cseresznyefán?
- No, vajon? Cseresznyét akarok enni!
- De hát tél van, még nincs is rajta cseresznye!
- Mire felérek, éppen érett lesz.

Mexikói nyaralás

Egy fickó hazajön a mexikói nyaralásáról, és a barátainak az élményeiről mesél.

- Szörnyű dolog történt ott... Képzeljétek a helyzetet: indiánok jobbról, indiánok balról, indiánok előttem, indiánok a hátam mögött...
- És mit csináltál?
- Mit? Megvettem az egyik takarót, amit árultak.

Nevek

- Vidéki kislány felel ókori történelemből.
- Mondd meg szépen, kivel harcolt Achilles Trójában.
- Plutóval.
- Egyáltalán nem! Törd még a fejed!
- Néróval.
- Szó sincs róla.
- Akkor Hektorral, de hogy valamelyik kutyánkkal, az biztos.

A kiszáradt folyó

- Miből veszi észre az indián, hogy kiszáradt a folyó?
- ???
- Porzik utána a kenu.

Tagadó mondat

- Pistike, mondj egy tagadó mondatot!
- A Gyuri megette az uzsonnámat.
- De hát hol van ebben a tagadás?
- A Gyuri tagadja.

Szófogadó gyerek

- Miért az ablakon keresztül jársz be a házba?
- Anya azt mondta, hogy ha rossz jegyet kapok, át ne lépjem a küszöböt.

Rendkívüli gyerek

- Az én kisfiam rendkívüli gyerek, tele van eredeti ötletekkel, igaz tanár úr?
- Ó igen, különösen ami a helyesírást illeti.

Hosszabbítás

- Pistike elkésik az iskolából reggel. A barátja megkérdezi tőle:
- Te, miért késtél el ma reggel?
- Erre Pistike:
- Egy focimeccsről álmodtam, de hosszabbítás volt, és tovább kellett aludnom...

Képzelőerő

A tanár a gyerekek képzelőerejét szeretné felvillanyozni. A dolgozat témája: „Ha én milliomos volnék”.

Mindenki tollat ragad, s lázas munkába kezd, csak Fülöpke lezserkedik karba font kezekkel.

- Mi történt, Fülöp fiam? – áll elé a tanár.
- Nem akarsz hozzáfogni? Fülöpke rázza a fejét.
- Én inkább akkor már megvárom a titkárnőmet.

Fizika

- Pistike, melyik a kedvenc tantárgyad?
- A fizika.
- De hiszen ti még nem is tanultok fizikát!
- Épp azért!

Menekülés

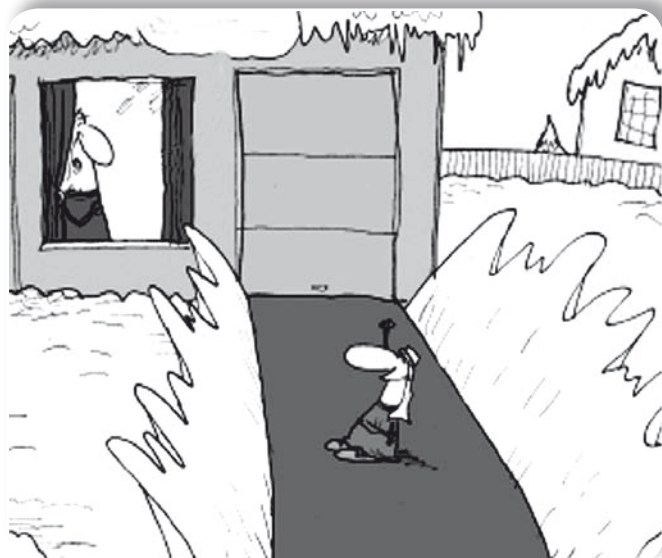
- Kislányom, megjött már öcsi az iskolából?
- Biztosan, mert a macska már elbújt a szekrény mögé.

Móricka válaszol

- A tanító néni megkérdezi Mórickát:
- Móricka, mi a hajlékony ellentéte?
- Hajléktalan.

Bátorság!

- Apu, te voltál katona a fronton is?
- Igen, fiam.
- És bátor voltál?
- Persze.
- Akkor olvasd el, mit írt az osztályfőnököm az ellenőrzőmbé...

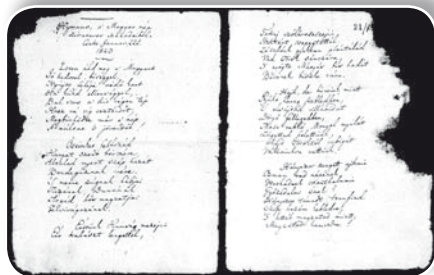
– Nahát! Hogyan sikerült a kis Mózesnek ilyen gyorsan ellapátolni a havat az útról?

– Ne gondold, hogy véletlen, hogy a csoki hátul van, a gyümölcsök meg elől.

A Hymnus

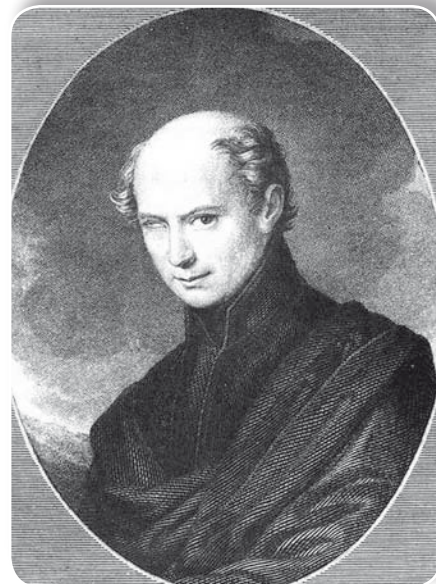
Jól tudom, hogy az ünnep mai rovatunk megjelenéséhez képest már vagy két hete elmúlt. A témaválasztást mégsem a megkésített igyekezet vagy a hiánypótlás igénye igazolja.

Nem szerettem volna aktualitása fénykorában feleselni az ünnep, a magyar kultúra napja életre hívta szövegekkel és retorikával. Magasztossága elismerése mellett sok minden zavarhat bennünket ezekben a megemlékezésekben; például egyfajta gerjesztett igénytelenség és felületesség. Évek óta nincs ugyanis olyan média szűkebb régiókban, de az anyaországban is kevés, ahol helyesen írják le Kölcsey Ferenc költeményének címét. Noha egyes magyarországi tankönyvekben is – hangsúlyozottan tévesen és hiteltelen megokolással – leíródott, miszerint „ma már inkább Himnusznak írjuk” – ez nem igaz. Kölcsey Ferenc sohasem írt Himnus című költeményt. Miként más esetekben is meghagyjuk az eredeti helyesírást, illetve írásmód alkotta címet (pl. József Attila: Mikor az uccán átment

a kedves), itt is csak a költő Hymnus című költeményéről beszélhetünk. Más kérdés, hogy a himnusz, kisbetűvel – miként a klasszikus műfajok legtöbbje – egy ókori eredetű, az ódai műfajok csoportjába tartozó költői forma, valamely magasztos hangvételű eszme (isten-ség, természet, haza, igazság, bátorság, szerelem) költői dicsőítése. Nagyon közel áll, szinte egybeeső a klasszikus óda műfajával. Van azonban egy lényegi megkülönböztető mozzanat a két műfaj esetében. Benne van a hetedik olvasókönyvekben. Miről van szó?

Az sem egészen igaz, hogy a Hymnus kizárólagosan múltszembesítő, erősen retorizált (súlyos hősi-nemzeti szövegek és ünnepélyes beszédmodor alkotta), harangzúgásra emlékeztető, a nemzet sorsa fölött borongó költemény. A mai kutatások – keletkezéstörténetének elemzése és elmélyült vizsgálata révén – kiderítették, hogy szinte ugyanilyen nagy erővel működött közre létrejöttében a karácsonyi ünnepkör szokásrendjébe tartozó időjósító, felszabadultabb (pl. borivásra-mulatozásra hangolt) folklór-képzlet. S nemcsak harangzúgás, hanem a magyar kanaszdanc dallama éppúgy kivehető ütemezésében. Próbáljátok meg elénekelni erre a dallamra – menni fog. S nincs benne semmilyen kegyeletértés – maga a mű létrejöttében résztvevő ihlet és indulat igazolja. S egyáltalán nem katasztrófalátomás, hanem egy sokkal bizakodóbb, derűsebb hangvételű, múltba tekintő, de jövőben bizakodó költemény.

Kölcsey Ferenc

A himnusz mint műfaj számos más életműben is fellelhető az ókortól napjainkig. Ismertek pl. Szapphónak, az ókori költőnőnek a szerelem istennőjéhez fohászkodó himnusai, a középkorból pedig az ambroziánus himnuszok. Szent Ambrus, Aurelius Ambrosius (340?–397) milánói püspök nevéhez fűződik a himnuszénekítés bevezetése a templomokban. A himnusz természetszerűleg a zeneművészetben is ismert és alkalmazott műfaj.

A magyar nemzeti himnuszhoz (<http://geza.jopajtas.info/ddd/Himnusz.mp3>) hasonlóan több más nemzet himnusza is egy művészi költemény vagy ismert költő, illetve zeneszerző alkotása. A mai osztrák nemzeti dal Wolfgang Amadeus Mozart (1756–1791) szerzeménye (Szabadkőműves kantáta). Nagyon ismert a franciák nemzeti himnusza, a Marseillaise. Szövegét és zenéjét (<http://geza.jopajtas.info/ddd/Marseillaise.mp3>) egy mérnök katonatiszt, Claude Joseph Rouget de Lisle írta. Nevét onnan nyerte, hogy egy Marseille-ből érkező önkéntes csapat énekelte Párizsba érkezésekor, 1782-ben. Hamarosan elterjedt egész Európában.

Verseghy Ferenc (volt szó róla!) többek között az ének magyarra ültetéséért töltött éveket Kufsteinben, a hírhedt börtönben 1795-től kezdődően.

Mai rovatunk a himnusz-költészet néhány remekét mutatja be!

Radnóti Miklós

Himnusz a békéről

Te tünde fény! futó reménység vagy te,
forgó századoknak ritka éke:
zengő szavakkal s egyre lelkesebben
szóltam hozzád könnyüléptű béke!
Szólnék most újra, merre vagy? hová
tüntél e téből, mely rólad papol
s acélt fen szívek ellen, – ellened!
A szöllőszemben alszik így a bor
ahogy te most mibennünk rejtezel.
Pattanj ki hát! egy régesrég kép
kisért a dalló szájú boldogokról;
de jaj, tudunk-e énekelni még?
Ó, jöjj el már te szellős március!
most még kemény fagyokkal jó a reggel,
didergő erdők anyja téli nap:
leheld be zúzos fáidat meggel,
s állj meg fölöttünk is, mert megfagyunk

e háboruk perzselte télben itt,
ahol az ellenállni győnge lélek
tanulja már az öklök érveit.
Nyarakra gondolunk s hogy erdeink
majd lombosodnak s bennük járni jó,
és kertjeinknek sűrű illatában
fáján akad a hullni kész dió!
s arany napoknak alján pattanó
labdák körül gomolygó gombolyag,
gyereksereg visong; a réteken
zászlós sörényű, csillogó lovak
száguldanak a hulló nap felé!
s fejünk felett surrog és csivog
a fecskéfszektől sötét ereszt!
Így lesz-e? Így! Mert egyszer béke lesz.
Ó, tarts ki addig lélek, védekezz!

Bence Erika

Kedves Olvasó Tanulók!

Kölcsey Ferenc 1823. január 22-én fejezte be **Hymnus** című költeményét, amely nemzeti himnuszunk lett. Zenejét Erkel Ferenc (1810–1893) szerezte. 1844-ben hangzott el először a Nemzeti Színházban. Az 1848-as szabadságharc leverését követően betiltották, és csak a Kölcsey-emlékmű avatásán hangzott el újra, 1856-ban. Január 22-e ma a magyar kultúra ünnepe.

La Marseillaise

Allons enfants de la Patrie,
le jour de gloire est arrivé
Contre nous de la tyrannie
L'étendard sanglant est levé.
L'étendard sanglant est levé:
Entendez-vous dans nos campagnes
Mugir ces féroces soldats!
Qui viennent jusque dans vos bras
Égorger vos fils et vos compagnes.

Verseghy Ferenc fordításában

Marsziliai ének

Ébredj hazánknak bajnok népe
Ragadd ki híres kardodat
Nevednek esküdt ellensége
Dühödve hozza lánczodat
A vér szopó tyrannus faizat
Mellyedre szegzi fegyverét,
S véredbe mártva rút kezét,
Ha szolgaságra nem hurcolhat.

(Refrén:)

Fegyverbe bajnokok,
Levente magzatok!
Rontsunk, rontsunk
e vér szomjukra
Szabdaljuk halmokra.

A zsoldos martalékok nyája
Ordítva habzik ellenünk,
Halált visítgat trombitája,
Remeg szavára életünk.
Szerelmes asszonytársainkat
Örök bilincsre kergeti,
Honunkat földig égeti
S pallosra hányja magzatinkat.

(Refrén)

E szívtelen rabok dagálya
Győzhessen egy nagy nemzetet?

GYÖNGYHALÁSZ

Az emberjussnak kent nádálya
Igázzon férfiszíveket?
Csordája béres árulóknak,
Mely kész eladni a hazát,
Hogy hordozhasson pántlikát,
Jusst szabjon egy szabad országnak?

(Refrén)

Reszless, lator tyrannus pára,
Jutalmad napja érkezik,
Fejre száll a vérnek ára,
Mely érted ingyen öntetik.
Tanácsnokidnak dőre pártja
Önkényt koholja veszedet,
E nemzet lesz ki fényedet
Örök homállyal elborítja.

(Refrén)

Öld, bajnok, a gaz despotákat,
Kik embervérben fürdenek,
S kik megtapodván jussainkat,
Lopott bíborban fénylenek.
De szánd meg embertársainkat,
Kiket magokhoz csaltanak,
Vagy másképp arra bírtanak,
Hogy ostromolják honainkat.

(Refrén)

Édes hazánknak szent szerelme,
Segítsd vitézid karjait,
Kedvelt szabadság istensége,
Törd össze népünk láncait.
Küldjétek ütköző csatákhoz
A győzedelmek angyalát,
Hadd űzze a vak despotát
Pokolnak kormos ajtajához.

(Refrén)

Nagy László

Himnusz minden időben

Te szívárvány-szemöldökű,
Napvilág lánya, lángölű,
Dárdának gyémánt köszörű,
Gyönyörűm, te segíts engem!

Te fülemülék pásztora,
Sugarak déli lantosa,
Legelső márvány-palota,
Gyönyörűm, te segíts engem!

Siralomvölgyi datolya,
Festmények rejtett mosolya,
Templomi arany-kupola,
Gyönyörűm, te segíts engem!

Díjra korbácsolt versenyló,
Lázadásokban lobogó,
Csillag, dutyiba pillantó,
Gyönyörűm, te segíts engem!

Harctéri sebek doktora,
Hazátlanoknak otthona,
Mézes bor, édes babona,
Gyönyörűm, te segíts engem!

Piaci csarnok álmosa,
Nyomorúságnak táncosa,
Szilveszter-éji harsona,
Gyönyörűm, te segíts engem!

Béta-sugárban reszkető,
Sok-fejű kölyket elvető,
Tengerek habján csörtető,
Gyönyörűm, te segíts engem!

Minden időben ismerős,
Mindig reménnyel viselő,
Bájjal isteni erő,
Gyönyörűm, te segíts engem!

Öröktől belémkaroló,
Vánkosra velem hajoló,
Varjakat döggé daloló,
Gyönyörűm, te segíts engem!

Jog hogyha van: az én jogom,
Enyém itt minden hatalom,
Fölveszem kardom, sisakom,
Gyönyörűm, te segíts engem!

Felragyog az én udvarom,
Megdicsőül a vér s korom,
Galambok búgnak vállamon,
Gyönyörűm, ha segíts engem!

KOMPUTER

Tinédzserkorba lépett a Wikipédia

Tíz évvel ezelőtt egy „helló világ” üzenettel elindult a Wikipédia, amelyet igazából csak piszkozatgyártásra akartak használni.

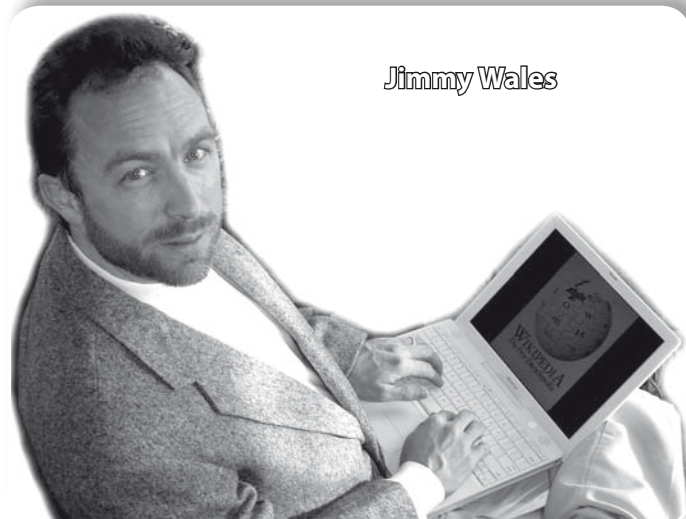
Mint sok más webszolgáltatás, a Wikipédia története is egy „Hello World” bejegyzéssel kezdődött körülbelül tíz évvel ezelőtt, 2001. január 15-én. „Emlékszem, hogy mikor a Wikipédia első napján begépeltem a helló világ szöveget, mint első bejegyzést, a fejemben folyamatosan azok a gondolatok kavargtak, hogy vajon milyen messze juthatunk el. Az volt az álmunk, hogy egy mindenki számára elérhető ingyenes enciklopédiát teremtsünk” – emlékezett vissza Jimmy Wales alapító a jubileum alkalmából.

A valóság az, hogy a kezdetekben a Wikipédiára teljes mértékben háttérrendszerként gondoltak. Jimmy Wales és társai ugyanis korábban már belekezdtek egy online enciklopédia készítésébe, amely nem volt más, mint a Nupedia. Utóbbiban azonban meglehetősen nehéz volt a szerkesztés, így elindították a Ward Cunningham wiki formátumára épülő wikipedia.com-ot 2001. január 15-én.

Idővel viszont a Nupedia teljes bukásnak bizonyult: több év alatt csak néhány szócikke született. Az új rendszerben ellenben már az első hónapban ezer, márciusig háromezer, az első évben pedig húsz ezer szócikket vittek fel a szerkesztők. A projekt szervezői idővel ráeszméltek, hogy a piszkozatgyártó platformjuk jóval sikeresebb a kiindulási rendszerüknél, így leállították a Nupediát, és a Wikipédiát helyezték előtérbe.

Ne gondoljuk azonban azt, hogy a rendszer hatalmas áttörést ért volna el az első éveiben. Nem így volt. „2001-ben csatlakoztam a Wikipédiához, de 2002 és 2003 között teljesen inaktív voltam. Csak figyeltem, hogy mi történik. Akkor még szentül hittem, hogy ez nem működhet” – emlékezett vissza Frank Schulenburg, a Wikimedia Foundation új közösségek megszólításáért felelős igazgatója. A Wikipédia 64 fizetett dolgozójának egyike később elmondta, hogy szkepticizmusát a szócikkek gyenge minősége erősítette.

A közösségi gyűjtemény fizika szócikkében például anno csak annyi állt: „A Fizika egy nagyon tág témakör.” (Ezt az állapotot szerencsére a web.archive.org is rögzítette.) Svédországról pedig csak annyit tudott a Wikipédia, hogy svédek lakják, akik svédül beszélnek, és az ország fővárosa Stockholm. Érdemes még átböngészni a Harvard egyetem által összegyűjtött első 1000 bejegyzést is, amelyek inkább mulatságosak, mint érdekesek. A kezdeti nehézségek ellenére azonban a szolgáltatás egy idő után beindult: egyre többen látogatták, nőtt a szerkesztők

Jimmy Wales

száma, és egyúttal a minőség is. Ennek a körforgásnak hála az online enciklopédia elnyerte azt a formáját, amelyet ma is ismerünk.

Napjainkban már a Wikipédia a világ ötödik legnagyobb weboldalcsaládja. A Comscore novemberi jelentése alapján oldalai (nemzeti változatok és egyéb projektek) havonta 411 millió egyedi látogatóval rendelkeznek, míg összehasonlításképpen a Google 970 millió, a Facebook 647 millió személyt csábít valamely szolgáltatására egy hónap alatt. Napjainkban az angol változatnak mintegy 3,5 millió szócikke van, az összes nyelvi változat pedig közel 17 millió szócikket és 7,5 millió médiafajlt tartalmaz.

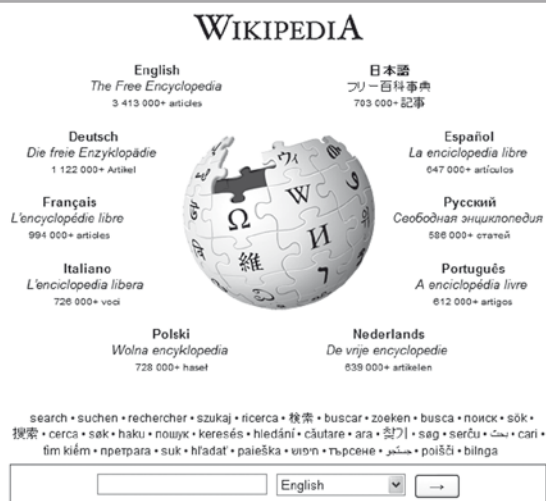
A növekedéssel párhuzamosan megemelkedtek a fenntartási költségek is. A kezdetben Jimmy Wales cége még fedezni tudta a kiadásokat, ám később, 2003-ban a nonprofit Wikimedia Foundation vette át az üzemeltetést. Az oldal amerikai és hollandiai gépparkjaiban dolgozó 424 szerver és a 64 fizetett alkalmazott évi tízmillió dolláros költségvetését évről évre adományokból fedezik (legutóbb is összedobta a közösség a kért 16 millió dollárt).

Érdekes párhuzam figyelhető meg egyébként az online szolgáltatás és a 18. századi enciklopédisták céljai között. Az Encyclopédie ugyanis megpróbálta megőrizni az akkori kor ismereteit és tudását, hogy azok akkor se veszthessenek el, ha Európa véletlenül visszazuhan a barbárságba. Ez a fajta barbárság a Wikipédia születésekor, a fiatal világháló korában is létezett. A web szabadságának köszönhetően sorra születtek meg a pontatlan információkat tartalmazó oldalak, amelyek könnyen rossz útra vihetők a szörfölőt. A kaotikus állapotok között a Wikipédia azonban keretet adott ezeknek a törekvéseknek úgy, hogy közben szerkesztőivel és a közösségével biztosította a magas minőségvédelmet. A méretének és ismertségének köszönhetően pedig kiindulási alappá vált, így könnyebb lett a hamis tudás kiszűrése.

Gervai Péter, a magyar nyelvű Wikipédia alapítójának visszaemlékezése alapján a barbárság a honosított oldal indulását is jellemezte: „Hat darab lapból állt a magyar Wikipédia 2003-ban, a legérdekesebb lapján a hahaha, hehehe és a buta egyik szinonimája szerepelt, és ez két év termése volt.” A 2001-ben indult magyar oldalnak nem volt igazán gazdája, így Gervai Péter vezetésével 2003. július 8-án teljesen újraindult az oldal. „Igazából ott indult az a munka, ami nagyon nehezen leírható, mármint hogy valaki egy lexikont a senkinek ír. Nincsenek olvasók, nincsenek szerkesztők” – emlékezett vissza az alapító, aki később néhány szerkesztőtársával hozzákezdett több száz szócikk létrehozásához.

„Egyszer csak rádőbbszünk, hogy valaki olvassa, aztán valaki elkezdte írni. Egy idő után eljutott oda a folyamat, hogy keletkeztek a dolgok és új cikkek jelentek meg.” A kritikus tömeg elérése után végül beindult az oldal, így mára a magyar nyelvű Wikipédia havi 44 millió oldalletöltéssel és több mint 181 ezer szócikkkel rendelkezik. A látogatóinak többsége (87 százalék) Magyarországról érkezik, s az anyaországi internetezők 56 százalékban a magyar, 38 százalékban pedig az angol nyelvű Wikipédiát választják.

A magyar Wikipédia egyébként folyamatosan fejlődik a forgalmat tekintve. 2008 márciusában például csak 22 millió oldalletöltéssel rendelkezett havonta. Egy évvel később e szám 30 millióra, majd 2010 szeptemberére 44 millióra nőtt.

HOROSZKÓP

Kos

Ne értékeld le magad ennyire, ha te sem hiszed el, hogy képes vagy valamire, akkor miért várod el, hogy sikerüljön az adott dolog? Próbálj rájönni, miért alakultak ki benned ezek a korlátok, az már fél siker! Nem vagy abban sem biztos, hogy a barátaid megértenek téged.

Bika

Légy tudatában annak, hogy a körülményeidért egyedül te vagy felelős, még akkor is, ha ez elsőre nem így tűnik! Ugyanúgy tehetsz azért is, hogy gazdagnak és szépnek érezd magad, mint azért, hogy nyomorult vesztessenek. Szinte minden a fejedben dől el! Nem szereted, amikor ismeretlen emberek bele akarnak szólni abba, mit hogyan csinálj.

Ikrek

Ha lázadozol is, annak legyen oka, ne bojítsd fel mások napirendjét üres dühkitörésekkel, a botrány csak akkor elfogadható, ha nemes célt szolgál. Ha sikerül visszafognod magad a kritikus helyzetekben, győzelmet arathatsz. Feltűnik a múltból az egyik rég nem látott barátod.

Rák

Ha félsz a vereségtől, azzal csak még inkább növeled annak esélyét, hogy teljesen elbuksz, jobb lenne inkább arra koncentrálni, amit szeretnél, és nem attól rettegni, amit nem akarsz. Engedd el a félelmet, és képes leszel mindenre! Könnyen elszomorodsz, ha olyan dolgot látsz vagy hallasz, ami emlékeztet egy történetre a közelmúltból.

Oroszlán

Attól, hogy valaki nem olyan, mint te, még lehet jó ember, sőt, meg is kedvelhetitek egymást, csak le kéne rombolnod az előítéleteidet. Beszéljess az illetővel, ne állíts fel korlátokat számára és meglátod, különleges érzésekkel gazdagodsz majd. Nem szereted, amikor kapkodni kell, ezért segítséget is kérsz, hogy biztosan végezni tudj mindennel!

Szűz

A múltad foglalkoztat, talán most jössz rá, melyik múltbéli tényező akadályozta eddig az érvényesülésedet. Ha le tudod rombolni ezeket a gátakat, sokkal eredményesebb leszel! Nem teszt túl boldoggá, hogy olyasmikkel is foglalkoznod kell, amelyek más feladatai lennének.

Mérleg

Ügyelj a belső egyensúlyodra, mind szellemileg, mind fizikálisan. Tarthatnál egy rövid egészségkúrát, hiszen tiszta szervezettel sokkal könnyebben tudsz ráhangolódni a magassabb rezgésű gondolatokra. Szerencsésnek érzed magad, hogy annyi szervezkedés után végül sikerült mindent a helyére tenni.

Skorpió

Ezen a héten nagy esélyed van új kapcsolatok megteremtésére, egy olyan baráti körbe illeszkedhetsz be, amelynek tagjai szinte teljesen ugyanúgy gondolkodnak, mint te. Afféle második családként fogod őket szeretni, végre eltölt majd a befogadottság érzete. Nem esel kétségbe a kétkézi munkától, ám jobban szereted, ha az agyadat kell használnod.

Nyilas

Fontos, hogy most ne mások véleményére, hanem a saját megérzéseidre hallgass, általában tudjuk, melyik a helyes irány, ám ezt a finom belső hangot elnyomjuk, hagyjuk magunkat befolyásolni. Ha később visszatérsz, meglátod, hogy ez az egyetlen értelmes döntés, amit hozhatsz.

Bak

Nagyon összeszedettnek kell lenned, érdemes a megoldandó feladatok kívánt eredményeire koncentrálni, arra, hogy minél hamarabb túl legyél rajtuk, nem arra, hogy biztosan nem fog sikerülni. Ha így teszel, már majdnem biztos a siker. Sokkal jobban szeretsz kapni, mint adni, ez pedig nem a legjobb dolog.

Vízöntő

Fordíts elegendő figyelmet tested gondozására kívül és belül is, úgy tűnik, mostanában nem tudtad megélni a szépségedet kellőképpen, talán egy masszázs vagy egy bevásárlóköri segíthet ezen a helyzeten. Egyél rendesen, és figyelj oda az egészségedre is! Váratlanul olyan információt kapsz, amely bearányozza a hetedet.

Halak

Ha félsz a csalódástól, sosem lehetsz igazán boldog, egyrészt azért, mert aki fél, az FÉL életet él, másrészt nem tudsz fejlődni, eredményeket elérni sem. Próbálj dolgozni magadon, derítsd ki, honnan gyökerezik a félelem, és akkor talán meg tudsz tőle szabadulni! Szereted, ha minden nagyon pedáns körülöttesz, de jó lenne, ha egy kicsit elgondolkodnál azon, mennyi időt töltesz a házimunkával.

Ne legyen mumus a házi feladat!

A tanárok általában háromféle célból adnak otthoni feladatokat: Erősíteni kívánják az órákon megtanultakat, fejleszteni akarják egy témában a diákok készségeit, vagy az új anyagot szeretnék a házi feladattal előkészíteni. Tippjeink segítségével könnyebben megoldható a házi feladatok és több szabadidőd is lehet!

Megosztunk veletek néhány jól működő ötletet, hogyan oldjátok meg könnyebben a házi feladatokat!

1. Mindig a „nem szeretem” és a nehéz feladatokkal kezdj! Ha ezeket veszed előre, nem fáradsz el idő előtt, arról már nem is beszélve, hogy sokkal jobb lesz a lelkiismereted, ha már túl vagy rajtuk.

2. Rendszerezd a házi feladatokat! A hasonló típusba tartozó feladatokat végezd el egymás után, így könnyebben ráállsz az azonos megoldási módszerre és gondolkodásmenetre, mintha csapongnál egy fogalmazás és az angol szavak tanulása között. A kategóriák lehetnek a következők: írásbeli, szóbeli feladatmegoldás, kutatómunkát igénylő feladat, szavak, tényadatok memorizálása, típusfeladatok gyakorlása.

3. Kérj segítséget, ha úgy könnyebb a tanulás! Ha az egyik osztálytársad ragyogóan ért a matematikához, kérd, hogy oldjátok meg együtt néhány számodra nehéz feladatot. Sokat tudsz abból tanulni,

hogy ő milyen logikával és módszerrel megy végig a megoldáson. Ha idegen szavakat kell tanulnod, gyorsabban végezheted vele, ha megkérd a szüleidet, kérdezzék ki. Előfordulhat, hogy van egy olyan téma, amiről szívesen beszélgetnél, vitáznál valakivel, mert így könnyebben elsajátítod a mélyebb értelmét. Ez lehet például egy történelmi esemény vagy egy verselemzés is, a lényeg, hogy hozzáértő vitapartnerrel találj hozzá.

4. Oszd be jól az időt! Ha tudod, hogy egy nehezebb feladat vár rád, időben láss hozzá! Ne hagyd semmit az utolsó pillanatra, mert abból csak kapkodás lesz.

5. Ellenőrizd magad! Írj feladatlistát, és amivel végeztél, azt pipáld ki. Így mindig szem előtt lesz, hogy mi az, amin már túl vagy, és könnyebben átlátod, mennyi feladat vár még rád.

A házi feladatot lehet szeretni, lehet utálni, de abban a többség egyet ért, hogy szükség van rá. Minél több feladatot oldasz meg egy témában, annál jártasabb leszel benne, és egy idő után könnyebben összekapcsolod törvényszerűen ismétlődő jelenségeket, következtetni tudsz hasonló dolgok kimenetelére, vagy éppen könnyebben memorizálsz új információkat.

Vadóc vagy jól fésült frizura? Te melyiket választod?

A mostani szezonban ugyanúgy divatosak a jól fésült, szögegyenes és a vadóc, hullámos tincsek is. A jó hír, hogy bármelyiket választhatod, a siker garantált, a formázás pedig egyszerűen gyerekjáték.

Egyenes haj

Kinek áll jól?

A szögegyenes frizura hosszúkáig archoz nem előnyös, ezért kerek és szögletes arcformához ajánlatos leginkább. Az oldalvaszték finomítja a vonásaidat, míg a közép elválasztott frizura keményíti.

Hogyan formázd?

A legjobb, ha először nagyjából megszárítod, majd hajvasalóval kisimítod. Ha körkefével szárítod, megemelheted a hajtöveket. Ha vékony szálú a hajad, hagyd, hogy magától száradjon meg, és csak utána használd a hajvasalót. Szárítás után használj hajfénypermetet.

Top tippek

Mosáshoz válassz mélytisztító sampont. Ezt hideg vízzel öblítsd le, majd tegyél rá tápláló hajbalzsamot vagy kondicionálót. Ehhez a frizúrához egyforma hosszúságúra vágott tincsekre van szükség. Akkor lesz tökéletesen sima, egyenes a frizurád, ha a vasaló használat előtt minden tincset átfésülsz.

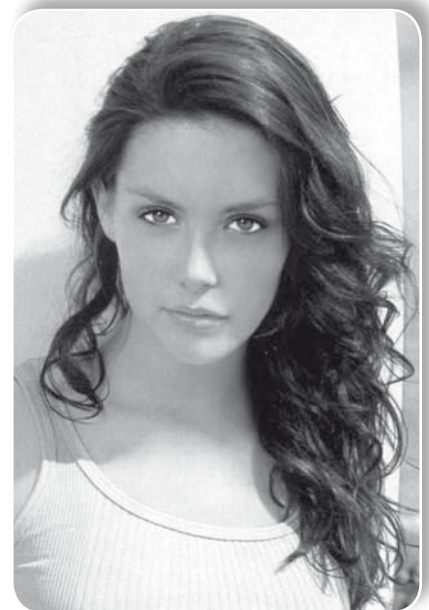
Hullámos haj

Kinek áll jól?

A szezon hullámos frizurái lágyítják az arcformát és a vonásokat. Ha kerek arcod van, ügyelj arra, hogy ne legyenek túl göndörök az állad körüli tincsek, mert attól még kerekdedebb lesz az arcod.

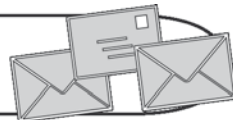
Hogyan formázd?

Minél kevesebb terméket használj, ne hogy elnehezüljön a frizurád. Ha hidratáló samponnal mosol hajad, nem kell balzsamot használnod hozzá. Ha a hajad hullámos, mosás után tegyél rá göndörítő hajformázót, és nyomkodva szárítsd.

Top tippek

Az arcodat keretező göndör tincseket úgy „szelídhethet meg”, ha még vízesen hullámcsattal letűzöd őket, a tövükénél hagyod magától megszáradni, és csak utána veszed ki a csatokat. Ha egyenes, vastag szálú a hajad, mosás után töröld szárazra, majd tincsenként tekerd fel karikákra, és tűzd meg őket a fejtetőn. Hagyd, hogy maguktól megszáradjanak, majd az ujjaiddal lazán fésüld át az egészet. Ha „rockosabb” stílust szeretnél, ujjaiddal kicsit dörzsöld meg a tincseidet, hogy kócosabb hatású legyen a frizurád.

Kihívás a diákok számára

A csantavéri Hunyadi János Általános Iskolában a gyereke részére a 2010/2011-es tanévben kihívást szerveztek, amelynek célja, hogy minél több pontot szerezzenek. Pontokat úgy kaphatnak, hogy különböző feladatokat kell megoldaniuk, vagy egymás között kell versengeniük. Például az eddigi feladatok: zászlókészítés, műsorelőadás, programkészítés, frizuraverseny, futóverseny, akadálypálya, kódolás és tolerancia, ám akinek intője van, pontlevonásban részesül. Különféle nevük vannak az osztályoknak: 5. a – Viperák, 5. b – Tigrisek, 5. c – Fekete skorpió, 5. d–6. c – Srebrni gromovi, 6. a – Gladiátorok, 6. b – XXX, 7. a – Ászok, 7. b – Hét bések, 7. d – Mi nismo anđeli, 8. b – Smiley, 8. e – Buntovnici. A legtöbb pontot szerző osztály osztálykirándulást nyer. Sok sikert mindenkinek!

Kukli Zsófia, 8. b osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Versenyeztünk

2010. november 28. Egy sakkversenyre indultam Verbászra. Négy fiú és három lány vett részt ezen a versenyen. A fiúk közül csak nálam fiatalabbak voltak, két hetedikes, Földi Flórián és Tóth Bagi Szabolcs, és egy ötödikes, Dominik is részt vett. A lányok közül három nyolcadikos indult, Sarić Dragana, Huszta Nóra és Dér Szabrina. Az iskola kombijával mentünk. Körülbelül egy órát utaztunk. Amikor odaértünk, izgultunk és nagyon fáztunk, mert az épület hatalmas volt, és nem jutott mindenfelé el a meleg. Rózsa Zsombor a sakk- és a fizikatanárom nevezett be és vitt el bennünket erre a vetélkedőre.

Elkezdődött a verseny. A lányok a lányok ellen, a fiúk a fiúk ellen. Számomra nem valami jól sikerült, csak két pontot tudtam nyerni a hétből, de nem ez a lényeg, hanem az, hogy bekerültünk a vajdasági szintű versenybe. A hét meccsből a másodikikat és a hatodikakat

nyertem meg. A második ellenfelem magabiztosnak tűnt, de végül egy sakk-mattban részesült, aminek én nagyon örültem. Még a bábuk felrakását is rá bízam, mert a játék után újból fel kell állítani a figurákat, de én örömemben erre nem figyeltem. A hatodik ellenfelem tízéves körüli lehetett. Ebben a partiban óra nélkül játszottunk. Elkezdtem indítani, ő is. Egyszer csak levettem a királynőjét, akkor már tudtam, hogy nyerni fogok, és ez így is történt.

Hazafelé már mindenki álmosan nézett ki az ablakon. Ez a vasárnap egy felejthetetlenül jó nap volt, csak az volt a gond, hogy még tanulnom is kellett.

Patócs Endre, 8. b osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Díjkiosztáson voltunk

2010. november 26-án délután 17.00 órai kezdettel került sor a Jovan Jovanović Zmaj Általános Iskola 60. születésnapjának megünneplésére. Ezen ünnep alkalmából az iskola pályázatot hirdetett.

Csantavérről öten mentünk el az ünnepségre. Az előadás egy gyönyörű táncbemutatóval kezdődött. Később kisgyerekek villantották meg tehetségüket a színpadon. Végül megkezdtek a pályázaton elért eredmények kihirdetését. Először azokat szólították, akik képzőművészeti alkotásokat küldtek. Már nagyon izgultunk, tudtuk, hogy már csak mi vagyunk hátra. Elsőként Vida Sarolta és Vörös Teodóra lépett színpadra, különdíjat kaptak. Harmadik helyezettként én járulhattam a közönség elé. A második helyezett Farkas Rebeka lett. Első helyezést Bakos Rebeka ért el. Diplomát és könyvjutalmat kaptunk. Mielőtt a buszállomásra siettünk volna, sort kerítettünk egy közös fényképezkedésre.

Nagyon örülünk a díjnak, egy feledhetetlen emléket szereztünk. Reméljük, ezáltal gazdagítottuk iskolánk hírnevét.

Tóth Bagi Renáta, 8. b osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Szabadka

A Đuro Salaj iskola 5–8. osztályos tanulói főpróbát tartottak a jégén, a téli szünidőre készülve. Az osztályfőnökökkel és a tornatanárral 2010. XII. 6-án korcsolyázni voltak a városi jégpályán. Sokan először léptek a jégre, s tették meg az első csusszanásokat. Örömmel és bátran haladtak egymást segítve és támogatva. Reméljük, e szép példát a szünidőben is követték, s találkoztak a jégpályán, és hasznosan töltötték szabad idejüket.

Az első félév utolsó tanítási napját ünnepi hangulatban töltötték a felsősök. Angol és német nyelven karácsonyi köszöntőket, dalokat adtak elő társaiknak. A begyakorolt tánclépések is jól sikerültek. – **Mulic Beáta és Kószó Tünde, 8. c**

Csantavér

A Hunyadi János iskola tanulói a novemberben megszervezett történelemversenyen első helyezést értek el. Ezt a szép teljesítményt a verseny szervezői kirándulással jutalmazták, Budapestre utazhattak. Az iskolát és annak tanulóit nagy büszkeség árasztotta el. – **Nagy Dávid, 8. c**

Smét sikeresen szerepeltek az ifjú szabadkai képzőművészek a nagyvilágban: legutóbb Koreából, Pjongjangból érkezett három növendék nevére aranyérem. A szerencsések: Stefan Rogić, Miloš Purić és Livia Salai. Az érem mellé oklevelet és rajzfelszerelést kaptak. Egyébként a nemzetközi rajzversenyre a világ 32 országából érkeztek a gyermekmunkák.

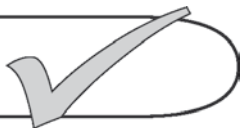
EMI

Stefan Rogić

Miloš Purić

Tanulási teszt

1. Az iskolába azért szeretek járni, mert sok barátom van ott.
2. Úgy érzem, tudásszomjam mindig újat keres.
3. Szeretem, ha pontosan, rendben mennek a dolgaim.
4. Félek a kusza helyzetektől.
5. Úgy gondolom, hogy életem célját én határozom meg.
6. Legfontosabb számomra, hogy jól érezzem magam a bőrömben.
7. Egyetértek azzal, hogy az ember végezze el a kötelezettségeit.
8. Fontos, hogy megbízzanak bennem.
9. Szeretem részekre bontani a feladatokat.
10. A rend számomra elengedhetetlen ahhoz, hogy jól érezzem magam.
11. Zavar, ha valamit nem értek pontosan.
12. Ha kudarc ér, rögvest talpra állok.
13. A tanulás számomra életforma.
14. A tanulás számomra kötelesség.
15. Örömet talállok a tanulásban.
16. Nem szeretek tétlenül ülni.
17. Fontos, hogy mindennap érjen valami jó.
18. Ha nincs kedvem, akkor is képes vagyok eredményesen elvégezni egy feladatot.
19. Lelkesít, ha valami újat tanulhatok.
20. Szívesen magyarázok másoknak.
21. Jobban szeretem azokat a tárgyakat, amelyeket rokonszenves tanár tanít.
22. Nehezen lazítok.
23. Úgy gondolom, az életemnek van értelme.
24. Szeretek önállóan dönteni.
25. A tanulás számomra egyfajta verseny a társaimmal.
26. Tisztában vagyok azzal, mit szeretnék elérni hosszú távon.
27. Fontos, hogy sok ember kedveljen.
28. Bizonyos életszakaszaimban változtattam szokásaimon.
29. Saját magam urának érzem magam.
30. Legfontosabb, hogy önmagammal elégedett legyek.

Számold össze, hogy melyik csoportba tartozik a legtöbb általad megjelölt állítás!

- 1. csoport: 1, 8, 20, 21, 25, 27**
- 2. csoport: 2, 9, 10, 11, 15, 19**
- 3. csoport: 3, 4, 7, 14, 18, 22**
- 4. csoport: 6, 13, 16, 17, 28, 30**
- 5. csoport: 5, 12, 23, 24, 26, 29**

Miért (nem) szeretsz tanulni?

**Te szereted az iskolát?
Olvasd el a következő állításokat, és jelöld meg azokat, amelyek téged jellemeznek.**

Értékelés

1. csoport:

Téged az emberi kapcsolatok éltetnek, feladataidat is aszerint végzed sikeresen vagy kevésbé sikeresen, hogy jó közösségben lehetsz-e közben. Javasoljuk, hogy keress szorosabb ismeretséget néhány osztálytársaddal, és legyél velük rendszeres telefon- vagy beszélgető kapcsolatban, hogy egymást serkenthessétek a tanulásra.

2. csoport:

Téged hajt az új ismeretek megszerzésének lehetősége. Most kielégítheted ismeret-szomjadat. A tanulást fogd fel olyan kalandnak, mely nap mint nap valami újdonsággal kecsegtet!

3. csoport:

Te pontos, precíz munkát szeretsz végezni. Készíts részletes tanulási tervet, és azt a lehetőség határáig pontosan tartsd be. Pípdíj ki minden elvégzett feladatot, ez olyan jó érzéssel tölt majd el, hogy nem lankad a tanulási kedved!

4. csoport:

Számodra a tanulás életmódot jelent. Tudod, hogy ezáltal elérheted kitűzött célodat, de nagyon fontos, hogy addig is jól érezd magad. Dicsekedj bátran a legkisebb sikerrel is, amit elértél, ha másnak nem, önmagadnak. Tűzz ki egy-egy részfeladat elvégzéséért apró díjakat saját magad számára, téged ez motiválni fog!

5. csoport:

Tudod, hogy mit akarsz az élettől, mostani tanulmányaid is beilleszkednek egy hosszabb távú életprogramba. Mindig lebegjen előtted a cél, sikeres akarsz lenni, előre akarsz haladni, és ezt el is fogod érni.

BIZALMAS SOROK

„Kedves Bizalmas!

Van egy fiú az osztályomban, mindig is a legjobb barátom volt. Már kétszer jártunk is rövid ideig. Szakitottunk, és utána minden rendben volt, mert kibékültünk, és megint jó barátok voltunk. Amikor beszélgettünk a dologról, azt állapítottuk meg, hogy egyikünk sem szerelmes a másikba, mégis vonzódnak egymáshoz. Nemsokára szétválunk az utjaink. Maradjunk továbbra is barátok, vagy még egyszer próbálkozzunk a járással? Kérlek, adj tanácsot, mit tegyek!

Tintapaca”

Válasz:

Kedves Tintapaca!

Azt hiszem, már a te fejedben is megfordult az a gondolat, hogy ami nem megy, azt nem kell erőltetni. Úgy látszik, fontosak vagytok egymásnak, már nagyon régóta ismeritek egymást, és ez egy fajta biztonságot nyújt mindkettőtöknek. Biztos, hogy barátok vagytok, lehet, hogy szeretitek is egymást, mert gyorsan kibékültetek, de nem szerelemből történik ez. Inkább olyan „testvéri szeretet” formájú az egész. Az idő, amely előttetek áll, majd meghozza a választ, hogy igazából milyen is a viszony közöttetek. Mindketten más iskolába fogtok járni, ritkábban találkoztok, és akkor látjátok meg igazából, hogy mennyire hiányoztok egymásnak. Addig is élveztétek, amitek van, a barátságokat, hisz nagyon gyorsan elroppen ez a félév is, és a nyolcadikosok számára eljön a búcsú pillanata. Biztos, hogy nagyon gyorsan azt veszed észre, hogy egy másik fiú iránt is érdeklődsz, és az dobogtatja majd meg a szívedet. Ha ez nem történik meg se veled, se a fiúval, akkor érdemes lesz újra mérlegre tenni a köztetek lévő érzelmi viszonyt, és eldönteni, hogy hogyan tovább.

„Kedves Bizalmas sorok!

Én egy 8. osztályos boldogtalan lány vagyok. Azt mondják a különböző újságokban kitöltött tesztek, hogy önbizalomhiányban szenvedek. És azt hiszem, ez valóban így is van. A gondomat az is tetőzi, hogy az osztályomba járó fiúk, lépten-nyomon piszkálnak, mindenféle hülyeséget mondnak rám, ami persze nem igaz. Nemegyszer, amikor elmennek mellettem, jól fejbe is csapnak, vagy belém rúgnak, vagy ide-oda lökdösnek. Van olyan időszakok, amikor nagyon jók velem, és a barátnőimmel is. Mit tegyek, vagyis tegyünk mi, lányok, hogy ez megváltozzon?!

Kérlek, segíts!

Válasz:

Kedves Bimbó!

A serdülő fiúk körében igen gyakori jelenség, hogy úgy udvarolnak, hogy csipkelődnek, lökdösődnek, durván bánnak azzal a lánnyal, aki tetszik nekik. Azt, hogy megérintsék a lányt, durvasággal próbálják elérni. Ez persze nem teszi szebbé és jobbá a lányok életét. Jó lenne, ha valamelyik tanárotokhoz fordulnátok segítségért, ahhoz, akiben a legnagyobb bizalmatok van. Az osztályfőnök, kellene, hogy legyen, de ti tudjátok, hogyan is álltok vele. Ha túl durva a fiúk „játéka”, akkor felnőtt személy beavatkozására van szükség, mert segíteni kell nekik, hogy megtalálják a lányokkal való bánás helyes módját. Mindenesetre te ne nagyon foglalkozz a fiúk véleményével. Próbáld meg elkerülni a társaságukat. Ami az önbizalomhiányodat illeti, ha a külső kinézésed miatt van alacsony szinten, tudnod kell, hogy fejlődésben vagy, tini vagy, és sokat fogsz még változni a jövőben. Amit megtehetsz magadért az az, hogy rendszeresen mozogsz, tornázol, sportolsz, és ez a rendszeres

mozgás segít abban, hogy jobban érezd magad a saját bőrödben. Egy alkalommal, amikor időd és kedved lesz rá, készíts egy listát a jó tulajdonságaidról. Azt keresd magadban, hogy mi a jó, és mi a szép. Biztos, hogy akad legalább 3 dolog mind a testeden, mind a személyiségedben, ami jónak számít, és amire büszke vagy. Ezekre gondold, amikor reggelente a tükörbe nézel.

„Kedves Bizalmas sorok!

Egy számomra nagy problémával fordulok hozzád. Hatodikos vagyok, és szerelmes egy nagyon cuki srácba. Ő 5. osztályban szerelmes volt belém, de akkor nekem még nem is tetszett. Szerelmes vagyok belé, csak rá tudok gondolni, de félek, hogy ő már nem szeret engem. Az osztálytársaink piszkálnak lépten-nyomon, hogy szeret, de vannak, akik azt mondják, hogy a másik osztályban van egy lány, akibe szerelmes. Ő továbbra is néz, meg mosolyog rám, legalábbis én úgy látom. Meg arra is gondoltam már, hogyha másik lányba lenne szerelmes, akkor a fiúk nem velem piszkálnák, hanem azzal a másik lánnyal. Mit tegyek, hogyan tudjam meg az igazságot?

Szilvi”

Válasz:

Kedves Szilvi!

Hogy a fiú szívében ki van, azt én nem tudhatom. De azt tudom, hogy ez egy bátor fiú, aki tudja, mit akar. Ő 5-ben kimutatta az érzelmeit, tudatta veled, de mivel te nem választottál pozitívan a közeledésére, visszavonult fűjt. Most rajtad van a sor, hogy bátor legyél, és jelezz neki, hogy tetszik neked. Figyeld meg a nagyszünetben, hogy mire mosolyog rád, vagy arra a másik lányra. De ha igazából tudni akarod, hogyan is állsz nála, és vállalod a tetteddel járó kockázatot is, akkor meg is kérdezheted a fiútól, szemtől szembe. Persze ne a nagy nyilvánosság előtt, hanem olyankor, amikor nincsenek szemtanúk, csak ti ketten vagytok. Így láthatod és hallhatod, hogy mit és hogyan válaszol. Ha elutasít, ne haragudj meg rá, és ne forralj bosszút ellene, mert ő sem tette veled ezt tavaly. Búsulj egy rövid ideig, mert az elutasításnak ez a velejárója. Biztos, hogy egy idő után már egy másik fiú dobogtatja majd meg a szívedet.

„Kedves Bizalmas!

A legjobb barátnőm a gondom! Megbeszéljük a tállkát, erre ő mielőtt találkozunk kellene, lemondja. Kritizál, hogy csúnya a ruhám, meg nem jó áll a hajam. Ha nincs velem megelégedve, minek barátkozik velem?! Miért nem tud elfogadni olyannak, amilyen vagyok?! Kérlek, adj tanácsot, barátkozzak-e vele továbbra is?!

Virágszál”

Válasz:

Kedves Virágszál! Úgy látszik a barátnőd túl komolyan vette azt, hogy a barátságban őszintének kell lennünk egymáshoz, és a szeretettel, körültekintéssel megfogalmazott kritika segít abban, hogy jobbá váljunk. Jobb, ha barát mondja meg, ha valami baj van velünk. Ha úgy érzed, hogy a barátnőd kritikái nem jóindulatúak, mond is meg neki. Beszéljétek meg egymással, hogy miért bánik veled elutasítón. Időben tisztázzátok a dolgot, hogy tudjad, hányadán is állsz vele, nehogy burkolt szakítási kísérlete legyen ez, amikor úgy viselkedik veled, hogy te mondd ki azt, hogy elég, és te legyél a „szakító”, és ne ő. Kár lenne, hogy egy hosszú ideje tartó barátság egy tisztázatlan félreértésen, egy elmulasztott beszélgetésen múljon. Mindenesetre igyekezz másokkal is jóban lenni, barátkozni, mert nem jó magányosnak lenni.

A bűvös gyűrű

Élt egyszer egy öreg anyóka, volt egy fia. Az anyó mindegyre oktatta fiát, hogy sem embernek, sem állatnak, sem semmiféle élőnek ne ártson. Szegényesen éltek. A fiú mindennap kiment az erdőre rőzsét szedni, s vitte a hátán, a piacon aztán eladta, és az árán kenyeret vett magának meg édesanyjának. Egyszer, amikor a faluba ment vissza, látja a fiú, hogy a gyerekek egy zsinnyel megkötözött macskákat kínoznak. Amikor a fiú látta az állat kínlását, megesett rajta a szíve, és kérte a gyermekeket, eresszék szabadon a macskákat.

– Ha annyira sajnálsz, adj néhány garast, s akkor elengedjük!

Az öregasszony fia odaadta nekik aznap keresetét – húsz piasztert –, és kiragadta a macskákat kínzó karmából. Aznap este a szegény asszony meg a fia éhesen feküdtek le aludni.

Következő napon, mikor a szegény asszony fia ismét az erdőre indult rőzséért, utánabaktatott a macska is. Este a piacon eladta a rőzsét negyven piaszterért, és húsz piaszter árán mindjárt kenyeret vásárolt. Hazafelé menet látja, hogy a gyerekek egy kutyát csíptek el, és azt ütlegelik. A fiú akkor odaadta nekik a megmaradt húsz piasztert, és kiszabadította a kutyát.

Másnap reggel vele ment az erdőre a kutya is, a macska is. Ezen a napon az eladott rőzséből hatvan piasztert keresett a fiú; húszért kenyeret vett, húszból jól tartotta a kutyát és a macskát, a megmaradt húszat pedig vitte haza. Ez alkalommal a faluba vezető úton látja, hogy a gyerekek egy kígyót fogtak, s azt gyötrik. Maradék húsz piaszterével kiváltotta a kígyót, és egy agyagkorsóba tette.

Reggel, amikor a szegény asszony fia szabadon akarta engedni a kígyót a korszából, az nem akart kibújni belőle. Délben, mikor a fiú a kutyával, macskával és a kígyóval együtt lement a hús vizű forráshoz ebédelni, megetette a kígyót is, mire az hirtelen gyönyörű fiúvá változott át. Odaült a szegény asszony fia mellé, és a következőket mesélte el:

– Én királyi vagyok. A varázslók elraboltak, és kígyóvá változtattak. Megigéztek, hogy mindaddig kígyó maradok, amíg ember kezéből nem kapok kenyeret. Ezért csúsztam-másztam be a faluba. Te megmentettél a szenvedéstől, feloldottál az igézet alól, ezért örökké hálás leszek neked.

Ekkor a szegény asszony fia elhatározta, hogy elmegy a királyhoz, s elmondja neki, mi történt vele. Amikor a királyi megtudta szándékát, ezt a tanácsot adta a fiúnak:

– Ha kérdezi a király, mit kívánsz szolgálatodért, kérd tőle a gyűrűjét az ujjáról. Bűvös gyűrű az; ha az ékkövet megfordítod foglalatában, mindent megkapsz, amit csak kívánsz.

Amikor a szegény asszony fia megjelent a király előtt, a király így szólt hozzá:

– Megszabadítottad a fiamat, most kérj, amit akarsz.

– Az ujjadon levő gyűrűt kérem, király – felelte a fiú.

– Görbüljön meg a nyaka, aki téged erre oktattott! De ha egyszer megígértem, oda kell adnom – felelte a király, lehúzta ujjáról, s odaadta a gyűrűt a szegény asszony fiának.

Nem sok idő múltán azt tanácsolta a fiúnak az anyja, hogy kérje feleségül a király leányát. A fiú hajlott is a jó szóra. Erre a szegény asszony kapta magát, s leült a leánykérők padjára. A király kiment hozzá, és megkérdezte tőle, mit akar? A szegény asszony azt felelte, azért jött, hogy a királylányt megkérje a fiának.

– Odaadom a leányom, de vajon honnan szerzel olyan vételárat, amilyent én kérek? – kérdezte a király a megjelent fiútól.

– Mindent megszerzek, amit kívánsz.

– Szerezz hát egy arany kincsesládát, egy palotát, amelyik felér ezzel, amiben lakom, palotámtól a házadig két fasor vezessen, és köztük végig szőnyeg fusson, a szőnyeg két szélén pedig lovasok üljenek hófehér lovakon.

A fiú meghajolt a király előtt és hazaszaladt. Megfordította az ékkövet a gyűrűben, s a király kívánsága teljesült. A fiú feleségül vette a királyleányt, és a palotába költözött.

Nem sok idő telt el, és egy öregember tudomást szerzett a csodálatos erejű gyűrűről. Ékszerárusnak öltözve, rögtön bejutott a palotába. A szegény asszony már nem élt akkor. A szegény asszony fia sem volt otthon. A gyűrű ott feküdt a polcon, s az öreg rögtön felismerte.

Így szólt a királylánynak:

– Íme, hármat választottál gyűrűim közül – odaadom mind a hármat azért az egyért, amelyik ott fekszik a polcon.

A mit sem sejtő királylány kész örömet fogta a gyűrűt és az öregembernek adta. Az meg csak fordított egyet az ékkövén, és így szólt:

– Repüljön át ez a palota királylányostul mindenestül a hét tengeren túli szigetre.

Az öreg kívánsága abban a pillanatban teljesült.

Este, mikor a szegény asszony fia hazatért, palotája helyén saját régi kis viskóját találta. A királyi vő erre nagy bánatosan nyakába vette a világot, és vándorolt hegyen, völgyön át...

A macska meg a kutya igen elszomorodtak, mikor megtudták a szegény asszony fiának nagy bánatát. Megfogadták, bármibe kerüljön is, megszerezik a bűvös gyűrűt, és visszajuttatják gazdájuknak. És íme, útnak eredtek szárazon és vízen át, és elérkeztek az egerek birodalmába. A határt vigyázó hadsereg ijedtében szerteszéjjel futott, s a macska megjelenésének híre futótűzként terjedt el az egész országban.

Az egérkirály összehívta a nagytanácsot, megerősítette a határokat, és levelet írt a

teknősbékák királyának, kérve, küldjön segítségül néhány ezer páncélba öltözött katonát. Úgyszintén levelet írt a sünkirálynak is, hogy küldjön segítségül néhány ezer tuskés katonát. Ezért a segítségért az egérkirály megígérte a teknősbéka királynak és a sünkirálynak, hogy tíz éven át adófizetőjük lesz, ha az egerek országa megszabadul a macskáktól. Még arra sem volt ideje, hogy aláírja a levelet, mikor beállított a kutya, hogy a macskáktól jön követségben.

– Ha azt akarjátok – szólott a kutya –, hogy a mindenható kandúr ki ne irtsa az egész egérnemzetet, úgy az egérkirály küldjön a macskához néhány úszni tudó kövér egeret, hogy átvigyenek engem meg a macskát a tengeren.

Az egérkirály teljesítette a macska kívánságát, és kiválasztott néhány kövér egeret.

– Elég! – mondta a kutya.

Amint az egerek megjelentek a macska előtt, az megparancsolta nekik, hogy vessék magukat a vízbe, utánuk beugrott a kutya, a hátára a macska, és úszni kezdtek a tengeren. Midőn a hét tenger közepére értek, megpillantották a szigetet a rajta emelkedő várral. Ott a macska megparancsolta az egereknek, hogy hatoljanak be a várba, és szerezzék meg az öregtől a gyűrűt.

Éppen éjszaka volt. A palotában mindenki aludt.

Az egerek egy lyukacskát rágtak a falba, és bejutottak a hálószobába, ahol az öreg aludt. Csakhogy az öregnek nem volt az ujján a gyűrű. „Talán a szájába rejtette el az öreg a gyűrűt?” – tűnődtek az egerek. Erre egyikük az alvó mellett levő burnótszelencébe dugta a farka végét, majd az öreg orra lyukába. Az öreg akkor egy nagyot tüszentett, szájából kiesett a gyűrű, az egerek felkapták, és a macskához vitték. A macska ezért a szolgálatért mindnyájukat káni méltóságra emelte.

A kutya meg a macska visszatért gazdájához, elibe tették a gyűrűt. A szegény asszony fia megfordította a gyűrű ékkövét, és visszavarázsolta régi helyére a királylányt meg a palotát is. A palotában ott feküdt az öreg, az ijedségtől kiszáradva.

A szegény asszony fia azóta sohasem vált el a kutyától meg a macskáktól, és mindent megtett a kedvükért.

Örmény népmese

Valószínűleg mindenki hallott már azokról az előítéletekről, amelyek bizonyos zenei stílusok kedvelőivel kapcsolatban merülnek fel egyes emberekben, pl. a

legtöbbször váltig állítják, hogy a metálrajongók agresszívok és tipikus „rosszfiúk/rosszlányok”, a klasszikus zene hívei pedig a „mama kedvence” kasztba tartoznak. Mennyi igazság van ezekben az elméletekben? Egy kutatás során különböző zenei stílusokban mozgó emberek személyiségét tesztelték, s igen meglepő eredmények születtek. Lássuk tehát a csoportok legjellemzőbb személyiségjegyeit:

Rap: nagy önbizalommal rendelkeznek, nyitottak, keresik más emberek társaságát, a fel-

tételezésekkel ellentétben nem feltétlenül agresszívok.

Indie, rock, metál: viszonylag alacsony az önbecsülésük, kreatívak, intellektuális beállítottságúak, hajlamosak a passzivitásra, kíváncsiak, szabad szelleműek, hajlamosak a nyugtalanságra, a türelmetlenkedésre.

Jazz, soul és blues: magas az önbecsülésük, kreatívak, nyitottak, társaságkedvelő egyéniségek, rámenősek, magabiztosak, szabad szelleműek, intellektuális beállítottságúak, nyitottak az új élményekre.

Country, népzene: motíváltak, szorgalmasak, hagyománytisztelők, konzervatívak, nyitottak, társaságkedvelők, érzelmileg stabilak.

Pop, trendi slágerek: magas önbecsüléssel rendelkeznek, a szokások, tradíciók hívei, motíváltak, szorgalmasak, nyitottak, társaságkedvelők, konzervatívok, őszinték.

Klasszikus zene: magas önbecsülésűek, kreatívak, zárkózottak, szabad szelleműek, kifinomultak, kíváncsiak.

ZSIBONGÓ

Milyen zenét hallgatsz?

Zeneterápia

Őrizd az egészséged zenével!

A zene nagy hatást gyakorol a lélekre és a szellemre, ki-mozdít a lehangoltságból, elűzi a stresszt és orvosolja a koncentrációs vagy alvászavarokat.

A zene szervezetünkre tett hatása több tényezőtől is függ: ezek közé tartozik a zenei műfaj, a hangmagasság, a ritmus, a hangszerek, és természetesen a hallgató személy alkata, érzékenysége, felfogóképessége, temperamentuma vagy zenei kultúrája.

Tudományos munkák kimutatták, hogy a klasszikus zene az emberi méltóságot, az életbe vetett hitet stimulálja, a romantikus muzsika pedig álmodozásra, képzelődésre készíteti az embert.

Rég ismert tény, hogy a dallamos zene kikapcsolódást okoz, észrevétlenül is feszültséget old a szervezetben. Biztosan te is sokszor tapasztaltad, hogy egy induló vagy táncritmus zenéjére lépéseinket is sokszor akaratlanul ehhez a ritmushoz

igazítjuk. Egy zenedarab hatása azonban nem merül ki abban, hogy lábunkat gyorsabban vagy lassabban mozgatjuk.

A pulzusunk az, amely kifejezi a mélyebb biológiai hatásokat is. Egy igen gyors ritmusú zene pulzusunkat 22 százalékkal, légzésünket pedig 50 százalékkal is megemelheti, míg egy lassú ritmusú, szomorú zenedarab a normális alá is viheti ezeket az életműködéseket.

A meditációs zene ellazít, a tenger hullámai és a vízcso-bogás megszabadít a napi terhektől, a csivitelő madarak nyugalmat árasztanak, a békabrekegés jókedvre derít. A zongora, a cselló, a hegedű, az orgona, Mozart és Bach művei békességet hoznak, a gregorián dallamok mitikus élményekhez segítenek minket!

Nagyon fontos, hogy ha a zene jótékony hatását kívánjuk élvezni, akkor az soha ne legyen hangos!

A zenéről mondták

Aki a zenét szereti, soha nem lehet igazán boldogtalan.

(Franz Schubert)

Lehet élni zene nélkül is. A sivatagon át is vezet út. De mi (...) azt akarjuk, hogy az ember ne úgy járja végig élete útját, mint-ha sivatagon menne át, hanem virágos réteken.

(Kodály Zoltán)

Egy új dal készen van, mielőtt ténylegesen megszületne – én csak az eszköz vagyok, amelyen keresztül átlép ebbe a világba.

(Michael Jackson)

A levegő tele van muzsikával... mindössze annyit kell tenned, hogy jó mélyeket lélegzel.

(Edward Elgar)

A zene a legtitokzatosabb és legemelkedettebb dolgokat is elmondja, amit a lélek érez és megálmodik. Az eszmék és érzések magasabb rendjét fejezi ki, mint az emberi szó. A végtelent tárja fel.

(George Sand)

Négyéves koromban azt mondtam anyámnak, hogyha felnővők, rockzenész akarok lenni. Azt mondta, a kettő együtt nem megy.

(Steven Tyler)

Nem szeretem a politikusokat. A zenémnek csak a jóhoz és az igazsághoz van köze.

(Bob Marley)

A hegedű a maga nyelvén dalt, és hamis lesz tőle minden beszéd.

(Anne Rice)

Helyesen tették a költők, hogy egyesítették a zenét a gyógyítással, mert a gyógyítás feladata az, hogy felhangolja az emberi test különös hárfáját.

(Francis Bacon)

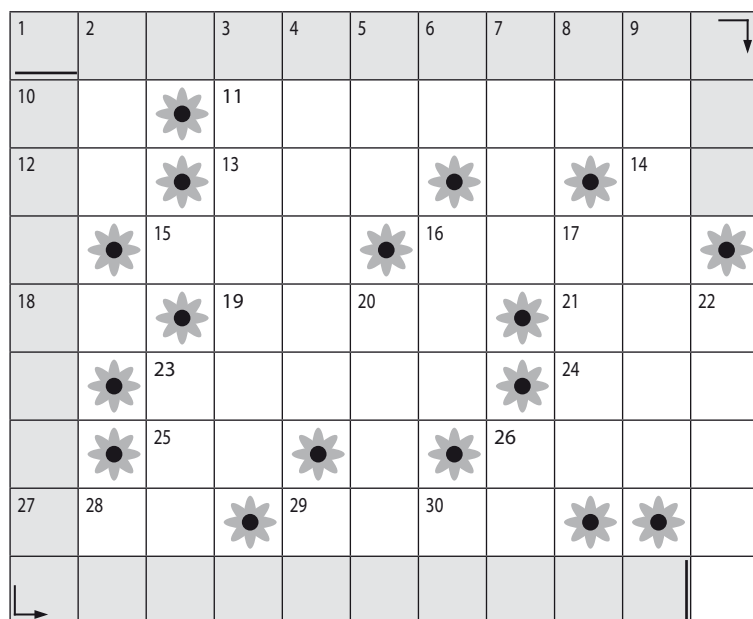
A rock az a dolog, ami minden-kiben benne él, csak meg kell találni magunkban!

(Chester Bennington)

Nem az énekes szüli a dalt: a dal szüli énekesét.

(Babits Mihály)

TARKA OLDAL

Keresztrejtvény

Két részeg beszélget:

– Te, én gondolkodtam a tegnapi dáridó óta, legyünk barátok!

– ...

A válasz a rejtvényben.

Vízszintes sorok: 1. A válasz első része, 10. Újvidék, 11. Lavina, 12. É. T., 13. Kis Attila, 14. E. Y., 15. Vén betűi, 16. Fülünkkel érzékeljük, 18. Nyugat, 19. Francia kártya, 21. Igen angolul, 23. Allé, 24. Férfi becenév, 25. Feszítőeszköz, 26. Hangszerre írt zenemű, 27. Kerület röviden, 29. Gríz.

Függőleges sorok: 2. Nagy főzőedény, 3. Fordítva, karmester, 4. ... Lóránd fizikus, 5. Forr szerbül, 6. Harag vége, 7. Bega betűi, 8. Y. T., 9. Vonós hangszer, 10. A válasz befejező része, 16. Újság, 17. Nem, oroszul, 20. Fordítva, rakás, 22. Sonka népiesen, 23. Öltés, 26. Bea betűi, 28. Tojás németül, 29. Német személyes névmás, 30. A tetejére.

Betűrejtvények

1
KLM
Á

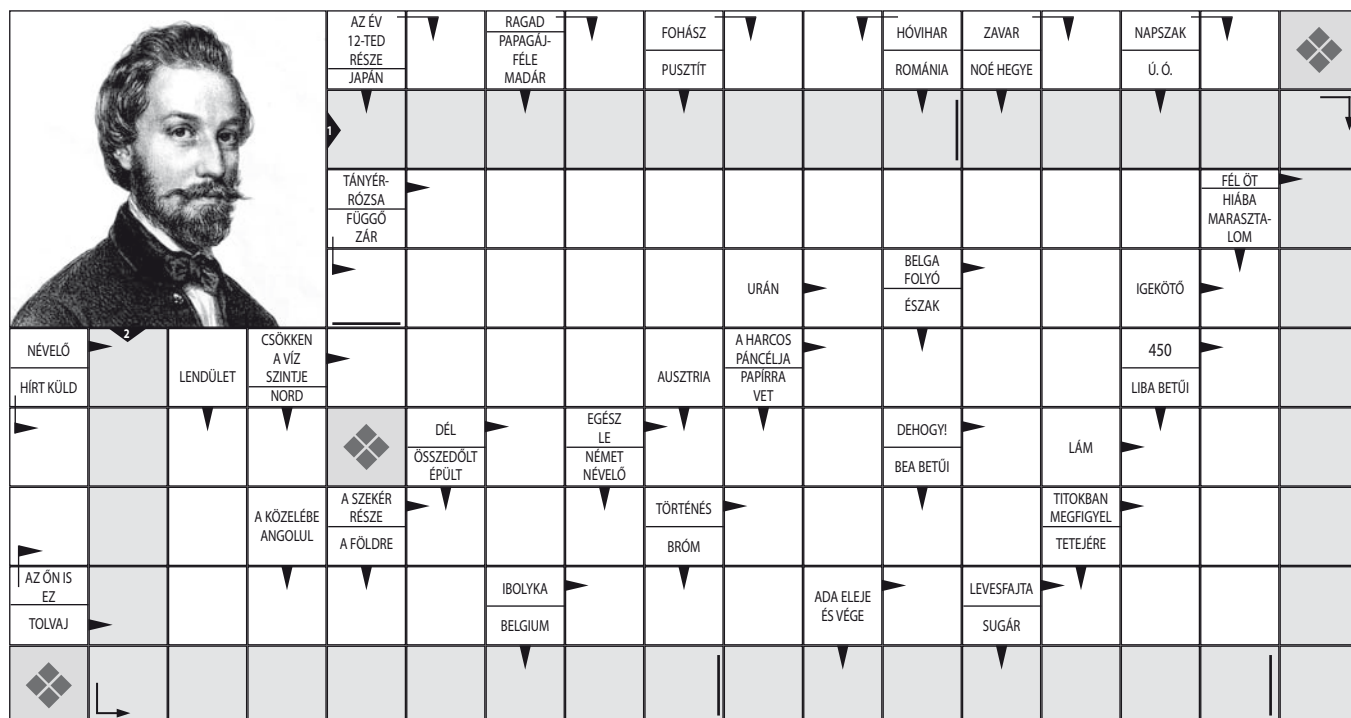
2
A
CS

3
3,14 RI

4
ÁÁÁÁÁ OS

Skandináv rejtvény (4.)

156 éve született a nemzeti romantika megteremtője. Összes művei száz kötetben jelentek meg. Az író nevét és néhány művének címét keresd a rejtvényben.

Szóépítő

CSA	ROM	CSI	RUK
PAT	KER	KOL	SZI
HOL	FON	TOL	PÁR
PAT	TEL	IDE	REZ
TAN	GET	POG	

Alkoss hatbetűs szavakat a fenti szótöredékekből.

Tizenöt szót kell találnod.

- 1 6 11
 2 7 12
 3 8 13
 4 9 14
 5 10 15

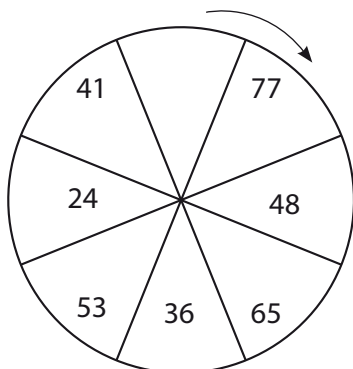
Anagramma

SZ				

PÜFÖL
KÉRVE
RABOL
KÉREM
VÉREB
NYÁRI
KASZÁL
GYŰRŰ
KENŐCS
SZERET
ÁRULT

A szavak betűit rakd más sorrendbe úgy, hogy ismét értelmes szavakat kapj, és írd be őket a rejtvényrácsba. A kiemelt oszlopban egy fogalom neve alakul ki, amit minden diák nagyon vár.

Körszámtan

A számok egy bizonyos logika szerint követik egymást, erre kell rájönnöd.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Számos logika

26	53	36	59	72
12	15	18	45	

A számok bizonyos logikai összefüggés alapján követik egymást, erre kell rájönnöd.

Zenetudós

D	Y	Á	L	O	K
L	N	T	Á	O	Z

Állítsd helyes sorrendbe a dominólapokat úgy, hogy egy híres zenetudós, zeneszerző nevét kapd.
(A kezdő lapot megjelöltük.)

A 3. szám megfejtései

Berakós rejtvény

– Lekvárt főzünk belőle.

Betűrejtvények

1. megölel, 2. gyengéd, 3. szerelmes, 4. féltékeny

Szókihúzó

Nagybecskerek

Keresztaszavak

Vízszintes sorok: elsimítja, gyerekeké, anyós-após

Függőleges sorok: ősziróza, dermesztő, télkabát

Körszámtan

194 – az első számból kivonunk 6-ot, majd az eredményt megszorozzuk 4-gyel, és így folytatjuk.

Egy kis irodalom

I. Gion (Nándor), II. Deák (Ferenc), III. Tolnai (Ottó)

Az 1–2. szám skandináv rejtvényének megfejtése:

PIROSKA NAPJÁN HA FAGY, NEGYVEN NAPIG EL NEM HAGY.

Könyvjutalmat kap:

Vékony Endre, Szabadka

A fekete lovag

Hunyadi József regényéből
írta és rajzolta Fazekas Attila

118

Megállj, Boromissza Gábris! Ne hidd, hogy itt fogok megöregedni! Az első alkalommal kerek oldunk, cimborák!

Az nehéz lesz, oly nehéz, hogy nem is hiszitek.

Ki vagy testvér?

119

Laurentiu vagyok, a deák. Higgyetek nekem, akit ide hoztak, azt itt is kaparják el. Signor Manini huszonöt aranyat fizet minden visszaszolgáltatott szökött sóvágóért!

120

Tizenegyszer újult meg a hold Erdély felett.

Átkozottak, mikor szökünk már?... Vagy engem itt akartok hagyni?...

121

Végre eljön a várva várt nap.

Álljatok le a rakodással! Ité-letidő van odafent! Mindenki kotródjon a „bazilikába”!

Uram, csak oda ne! Ha előnt az áradat, megfulladunk, mint a patkányok!

Kuss! Aki nem engedelmeskedik, halál fia!

122

Nem megyünk a biztos halálba!

ÁÁÁÁ!

LÁZADÁS!... ŐRSÉG!... Eresz-
szétek le a vasrácsot!

123

Szerencsére a veszettül bőgő vihar miatt a fenti őrség semmit sem hall.

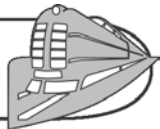
Gyerünk a kasba!

124

Ki az?

Domitianu! Simonra ráomlott a só! Ne pofázz, húzzad!

Folytatjuk

Stockholm – cölöpök és szigetek városa

Ha valaki azon töpreng, hol töltse a szabadságát, nem valószínű, hogy először (vagy akár másodszor) Svédországra, azon belül is Stockholmlra esne a választása. Pedig a vidékünkre jellemző nyári kánikulában milyen jól esne hosszabb időt eltölteni ebben a kristálytiszta, ragyogó, hűvös éghajlatú városban...

Ha belegondolunk, elég nehezen érthető, miért nem vagyunk kíváncsibbak erre az országra, erre a városra, amely oly gyönyörű környezetben fekszik, s amely oly sok ismert embert adott a világnak. Kezdjük talán a legfontosabbal, Alfred Nobelrel, akiről mindenki hallott már. A Nobel-díjakat tudvalevően minden év decemberében osztják ki, és hála a magyarok szellemi kapacitásának, az elmúlt évtizedekben elég sokszor lehetett emlékeztető számunkra ez a nagy jelentőségű díjkiosztó ceremónia. De folytassuk a sort a svéd hírességekkel: a drámairodalomból ott van Strindberg, a filmtörténetből: Ingmar Bergman rendező vagy a felejthetetlen Greta Garbo, Ingrid Bergman. Svéd a slágergyáros négyes, az ABBA, vagy a nyolcvanas évek végén szárnyaló duó, a Roxette is, akiknek legismertebb száma a Micsoda nő! című film zenéje, de a Listen To Your Heart is ismerősen csenghet a kevésbé fiataloknak, elég csak lefordítani: Hallgass a szívedre... Nézzük hát meg egy picit közelebbről Svédországot!

Stockholm (stock: cölöp, holm: sziget) számos szigeten és félszigeten fekszik, talán ezért is nevezik észak Velencéjének, de ez nem jelent sokat, hiszen majd' minden olyan várost, amely kettőnél több csatornával rendelkezik, észak Velencéjének hívják. Stockholm azonban Stockholm, ne is hívjuk másként! Annyi jellegzetessége van, hogy szükségtelen bármi máshoz hasonlítani. Mást ne mondjunk, a kristálytisztaság levegője, melyet szinte harapni lehet, olyan friss. Melyik nagyvárosról mondható ez el manapság? Éppen ennek a tiszta levegőnek köszönhető, hogy a fények és a színek itt úgy ragyognak, hogy már-már belefájdul az ember szeme. De nemcsak a levegő tiszta, az utcák, a

házfalak is azok. Nincs tömeg, nincs forgalmi dugó, nincs rohanás, lökdösődés. Kényelmes tempóban (és kényelmes cipőben!) járhatjuk be az Óvárost (Gamla Stan).

Az első meglepetés itt ért. Magam sem tudom, miért, de én valahogy szürkének és „kockásnak” képzeltem el Stockholmot. Ehhez képest, általában a zöld színek dominálnak – köszönhetően a sok parknak, és a temérek esőnek, az Óvárosban pedig barnás-sárgás-okkeres meleg színekre festett házfalak vannak, szűk utcácskák kanyarognak, tele régiségkereskedésekkel. A Királyi Palotánál, ahol ma XVI. Károly Gusztáv király rezidenciája található, mindenképpen érdemes elidőznünk egy keveset, legalább az őrségváltás idejére, amely az árkádokkal körbefogott külső várudvarban zajlik. Nemcsak a koreográfiája miatt, hanem azért is, mert a stockholmi őrségváltás nem kiválasztott díszhuszárokkal zajlik, mint más országok hasonló látványosságai. Itt a testőrség megtisztelő feladatát közönséges regruták látják el, kiválogatásuk eléggé szabad szellemben és demokratikusan történik. Egyenruhájuk kevéssé jól szabott, az alacsonyabbaknak kissé túlméretezett, és szemüveges, kissé esetlen katonák ugyanúgy tagjai az őrségnek, mint délcég vitézek.

Stockholm látnivalóit felsorolni is nehéz, számos kastély (például Drottningholm kastély, a királyi nyári rezidenciája), számtalan múzeum (Gustavsberg Porcelán Múzeum, Zsidó Múzeum, Játék Múzeum, Villamos Múzeum, Szépművészeti Múzeum, Nobel Múzeum) várja a látogatót. A Riddarholms-templom vagy a Storkyrkan (a stockholmi katedrális) mellett

szenteljünk figyelmet a Skansennek is, ahol első ízben nyílt meg az a kiállítás, mely a svéd falu múltját eleveníti fel. A hasonló kiállításokat azóta mindenhol skansen néven emlegetik.

De ha valóban meg akarjuk ismerni a vidéket, ülünk vonatra, és utazzunk el! Ez önmagában is nagy élmény, különösen a Железнице Србије szerelvényeinek ismeretében. A svéd vonat nem zakatol, nem zötyög és nem koszos. Viszont gyors, pontos, kényelmes és légkondicionált. Nyílegyenesen visz a célállomás felé, közben figyelhetjük a tájat: az erdők – váltakozva fenyvesek és lombosak –, a vizek és a jellegzetes faházak harmonikus egymásutját. A sötétvörösre festett házak hófehér ablakkereteikkel mindenütt egyformák vagy annak látszanak, és a kép éppen ettől válik oly egységes és megnyugtatóvá, hogy az utazás akár relaxációs kikapcsolódásnak is felfogható.

De térjünk vissza Svédországba és annak is egy számunkra kevéssé ismert városkájába, amely azonban nyomban ismerőssé válik, ha eláruljuk: itt született meg több mint fél évszázada az azóta emblematikussá vált svéd bútoráruház, az Ikea. Älmhultban minden erről szól. Itt „dobog” a cég szíve, itt készülnek a tervek, a prototípusok, a tesztek és a katalógusok is. Csaknem mindenki valamilyen ikeás részlegben dolgozik, legyen helyi lakos, Svédország más tájáról érkezett vagy akár külföldi. Utóbbiak is élnek itt szép számmal, így az älmhultiak joggal mondhatják: szinte minden nációnál tagjai megtalálhatók lakóinak kicsiny palettáján.

Lazarovits Szilvia

Sztárok és utódaik

Nemrég arról számoltunk be, hogy a Jóbarátok sztárja, David Schwimmer apa lesz, újabban pedig a világ Victoria Beckhamnak szurkol, aki állítólag babát vár, és a három fiú, Cruz, Robinson és Brooklyn után lányt szeretne. Remélhetőleg náluk minden simán alakul, mert néha úgy tűnik, hogy a sztárok mindent túlbojnyolítanak, még a családalapítást is. Az alábbiak alapján dönts el te, hogy ez így van-e.

Két és fél férfi

Elton John

Elton John bemutatta pár hetes fiát a nyilvánosság előtt: – Készen állok arra, hogy felneveljem, szeretettel kényeztetsem, ne pedig anyagi javakkal – mondta Elton John, aki ennek ellenére máris egy lakást vásárolt a kisfiúnak. A 63 éves sztár nyíltan vállalja homoszexualitását, így a két büszke apa, Elton John és David Furnish boldogan mosolyog a magazinok címlapján, karjukban a pár hetes, de hosszú nevű kisfiúval Zachary Jackson Levon Furnish-Johnnal. Zachary egy béranya segítségével jött világra, de a pár még nem adta fel az ukrán kisfiú, sőt a testvére adoptálását sem, akinek ügyében zajlik az egyeztetés. Annýira boldogok a kicsi érkezése óta, hogy már most fontolgatnak egy kistestvért. A második gyerek biológiai apja Furnish lenne, aki már lefagyasztatta a spermiumát, így a 2013-ra várható születésnek egyelőre nincs akadálya.

Angelina és a hét tröpe

Hamarosan újabb gyerek érkezhet Angelina Jolie-ékhoz. A sztárpár állítólag megint örökbefogadást tervez, így már hét kicsijük lenne, tehát simán eljátszhatnak a Hófehérke és a hét törpét. Annyit tudni, hogy Brad Pitték a karácsonyt Namíbiában, Shiloh nevű lányuk szülőházájában töltötték, ahol meglátogattak egy árvaházat is, és állítólag már az örökbefogadási folyamatot is elindították. A közelállók szerint

Angelina akar babázgatni, és már jó ideje rájga a férje fülét, hogy teljesítse a kívánságát. A jelek szerint erre most sor kerül, és várhatóan újabb afrikai árva költözhet hozzájuk. Jelenleg hat gyerek él velük, négy adoptált kicsi, Maddox, Zahara, Shiloh, Pax Thien, valamint a sajátjaik, az ikerpár Vivienne Marcheline és Knox Leon, úgyhogy egy hetedik csöppség kis túlzással már fel sem tűnne Bradnek.

Természetes szülés

Orlando Bloom

Orlando Bloom és párja Miranda Kerr a természetesség hívei, így a nő gyógyszer és fájdalomcsillapító nélkül hozta világra a kisfiukat. Ez meglehetősen ritka a sztároknál, hiszen a többség császármetszés mellett dönt, hogy ne szenvedjenek annyit. A szülés rendben zajlott, a mama és a baba is remekül van, csupán egy kis probléma akadt: a pár egy héttel a szülés után sem volt képes nevet adni a csöppségnek. Emiatt nyomás nehezedett rájuk, nemcsak a rokonaik és ismerőseik, hanem a bulvárlapok is percenként érdeklődtek a baba neve iránt. A hosszú és gyötrelmes tépelődés után végül annyit teltőlük, hogy elnevezték Flynnnek.

Apa kerestetik

Kate Hudson régóta mondogatja, hogy kistestvérral lepné meg hétéves fiát, épp csak egy apajelölt hiányzott hozzá, mivel elvált korábbi férjétől, Chris Robinsontól. Most végre úgy tűnik, hogy Matthew Bellamy, a Muse rockzenekar frontemberének személyében megtalálta az igazit, és állítólag már úton a baba is. Kate

Angelina Jolie

Kate Hudson

Hudson mindössze nyár óta randizgat új kedvesével, de biztos a választásában.

Titkolt apaság

Owen Wilson számos szerelmi csalódás után pár éve öngyilkosságot kísérelt meg. A

Owen Wilson

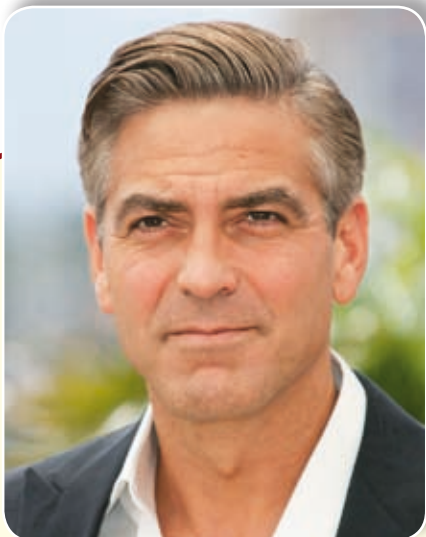
színész életét megmentették, de továbbra sem találta a helyét. Úgy tűnik, hogy most egyenesbe jött az élete. Nemrég bejelentette, hogy apa lesz, és néhány napra rá, megérkezett az apróság a családba. Jade Duell, Hawaii, pontosabban Maui-szigetén adott életet közös kisfiuknak, akinek a Ford Linton Wilson nevet választották. Owen Wilson egy éve van együtt Jade-del, akit egy repülőútja során ismert meg, mivel a hölgy légi-biztonsági őrként dolgozik.

Új esély

John Travolta

Nincs nagyobb tragédia egy szülőnek annál, ha elveszíti gyermekét, így John Travoltának esete mindenképpen a legmeghatóbb. Ők az újakezdést választották. Komoly ok kell ahhoz, hogy egy nő 48 évesen szüljön. Kelly Prestonnak jó oka volt rá: két évvel ezelőtt ugyanis meghalt a fia, a 16 éves Jett. Férjével, a szintén színész John Travoltával mégis úgy döntöttek, hogy adnak maguknak egy újabb esélyt, és megpróbálkoznak a gyermekáldással. A terv sikerült, pici fiuk, Ben immár két hónapos.

A malária nem tréfa!

Cheryl Cole esete óta tudjuk, hogy milyen súlyos következményekkel járhat a malária. Talán ezért nem beszélt róla George Clooney sem, csak most, miután legyőzte a betegséget. A színész egyébként kiváló humoráról is ismert, de most mégsem volt kedve viccelni. Egy afrikai út során a színészt is utolérte a malária. Ugyan néhány hírmorza kiszivárgott az újról, de ezek egy része

nem fedte a valóságot. George Clooney szívvője elmondta, hogy a sztár valóban beteg volt, de már teljesen egészséges: – Január első hetében kapta el a maláriát, amikor Szudánban járt. Most is bebizonyosodott, hogy az oltás rendkívül fontos, hiszen csak így sikerülhet megúszni a halált, persze a tíz napig tartó lábadozás sem kellemes – nyilatkozta a színész sajtósa.

Igazi divatdiktátor

Kilakozott körmök, copf és piros póló. Ha kindezt egy kislányon látjuk, akkor fel sem tűnik, de egy srácon már elég furcsán hat, még akkor is, ha Gwen Stefani az anyja. Róla tudjuk, hogy mindig is szeretett extrém ruhákban járni, és szinte tudatosan törekedett a megbotránkoztató külsőre. Az énekesnő, aki korábban divattervezéssel is foglalkozott, kétgyermekes anyukaként sem változott, így a gyermekei megjelenése is elég furcsa. Ez köztudott, hogy Stefani mindig is kislányt szeretett volna, valószínűleg emiatt öltözteti Kingston fiát nőiesen. A piros póló még hagyján, de a lakozott körmök és a copfba kötött frizura, meg a valószínűleg melírozott haj már túlzás. Úgy látszik, a kis srác némán tűri, hogy édesanyja legyen a fodrásza, de a futballcsapat többi tagja talán majd elmondja a véleményét az egyedi megjelenésről. Időközben a kaliforniai No Doubt évek óta ígéri a nagy visszatérést, és az idén végre úgy tűnik, hogy ez összejön. Gwen Stefani zenekara utoljára 2001 decemberében adott ki stúdiólemezt Rock Steady címmel. Tom Dumont gitáros szerint már megírták új dalaikat, és újévi fogadalmat tettek arról, hogy még ebben az évben elkészítik új albumukat. Ez azért lenne égető, mert világ körüli turnét is terveznek.

Új szerepben

Nemrég felpattant egy hír, miszerint Keira Knightley „beköti Robert Pattinson fejét”. Ez igaz, csak-hogy nem a valóságban, csupán egy film erejéig, amit májusban kezdenek el forgatni. A filmben Robert Pattinson egy milliárdost alakít, aki egy nap leforgása alatt a teljes vagyonát elveszíti. Eredetileg úgy volt, hogy Marion Cotillard alakítja a vámpiros szívtipró filmbéli kedvesét, de a színésznő várandóssága miatt visszalépett. Egyelőre úgy áll, hogy a helyébe Keira Knightley lép, és ő játssza majd el a megcsalt feleség szerepét.

Másodszor is kilép

A mikor hosszú idő után megint összeállt a Take That, a rajongók nagyon megörültek, hiszen csatlakozott az alapzenekarban szereplő Robbie Williams is, aki korábban kivált a csapatból. A zenekar kedvelői azóta meg vannak győződve arról, hogy minden rendben van az együttes körül, a srácok remekül megértik egymást, a korábbi konfliktusoknak nyoma sincs, de Gary Barlow kijelentése szétpukkasztotta a rózsaszín felhőt. Az énekes szerint Robbie Williams hamarosan újból elhagyja őket, számolnak azzal, hogy kiszáll a bandából, és négyen folytatják a zenélést: – A jövőnk egy kvartett képében látom. Tudom, hogy Rob most együtt van velünk, de alapvetően egy négyesben gondolkodom – mondta az énekes. A pletykák szerint Robbie Williamset igazából a zenekar körüli felhajtás zavarja, és ezért gondolják azt a tagok, hogy hamarosan elege lesz a dologból. A Take That nemsokára világ körüli turnéra menne, és egyelőre kérdéses, hogy Robbie

egyáltalán a bandával tart-e, az újévi koncerten mindenesetre már nem volt ott. Ez persze jelentősen befolyásolná az eladott jegyek számát, úgyhogy a koncertszervezők most azért szurkolnak, hogy mielőbb rendeződjön a helyzet. Gary Barlow azt is elmondta, hogy annak idején nem hitték, hogy négyen is sikeresek lehetnek, ezért bomlott szét a csapat Robbie Williams kiválása után, most viszont másképp látják a helyzetet, és szerintük a szívtipró nélkül is menni fog a szekér.

Elpusztult a világ második legöregebb gorillája

Elpusztult a világ második legöregebb gorillája egy japán állatkertben. Az Oki nevű nőstény 53 évet élt, ez emberévekben számolva száz évet jelent – közelte a nagojai Higasijama állat- és növénykert. A gorilla 1959-ben érkezett Nagojába, ahol hamar óriási népszerűsége tett szert súlyemelő- és dobolómutatványaival. Oki szerdán rossz bőrben volt a hideg időjárás miatt, a gondozók ketrecében már holtan találták rá.

Hangerőrekorder vekker

Kilencven decibellel szól a világ leghangosabb vekkere, ez megfelel egy fűnyíró vagy egy teherautó zajának – utóbbiból a leghangosabb fajtájúnak. Nagy-Britanniában fejlesztették ki hétalvók számára, akik a fülük botját sem mozgatták a hagyományos hangerejű ébresztőórák vagy a mobiltelefonok vekkerjelzéseire. Utóbbiak 30 decibellel próbálnak keltegetni, a hangerőrekorder vekker ennek a háromszorosával. Bár az ágyúval vagy a légkalapáccsal azért nem vetekszik, aki nem teljesen süket, biztosan felébred rá. Ára megdöbbentően magas: 40 fontba (mintegy 5000 dinárba) kerül – adta hírül a Daily Telegraph című brit lap internetes honlapján.

Az amerikaiak szeretik a Beatlest, és utálják a lassú autósokat

Az amerikaiak leginkább a Beatles brit zenekar koncertjére mennének el szíve-sebben, mint Michael Jacksonéra vagy Frank Sinatrára. A felmérést a Vanity Fair magazin és a CBS tévécsatorna végeztette 1137 fős véletlen minta alapján. A kérdéseket telefonon tették fel. A válaszolók 22 százaléka szeretné leginkább a Beatlest látni élőben. Húsz százalékos pontot kapott Michael Jackson, 18-at Frank Sinatra, a negyedik helyre viszont klasszikus került: Wolfgang Amadeus Mozart 14 százalékkal. A legidegesítőbbnek azt tartják a megkérdezettek, ha valaki lassan autózik a belső sávban – 33 százalékosuk felelte ezt. A bosszankodási lista második helyére az éttermi mobiltelefonos került, a harmadikra a közterületi köpködés.

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matiče srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Tájékoztatási, valamint
Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

Szerbiai Művelődési
Minisztérium

A határon túl élő magyarok
megsegítéséért

INTERNET

Internet szolgáltatás
ADSL - Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása

(024) 555-765 Karadjordje Uti 2. Szabadka
support@tippnet.rs www.tippnet.rs

Jó Pajtás

Vajdasági magyar gyermeklap

■ YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
 ■ Kiadja a Magyar Szó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvoda Mišića 1., Szerbia ■ Megbízott igazgató: **Bordás Győző** ■ Főszerkesztő: **Pressburger Csaba** ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
 ■ Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefonon) ■
 ■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/557-304 ■
 ■ Dinárfolyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
 ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■
 ■ Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■
 ■ Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerek@jopajtas.info ■